

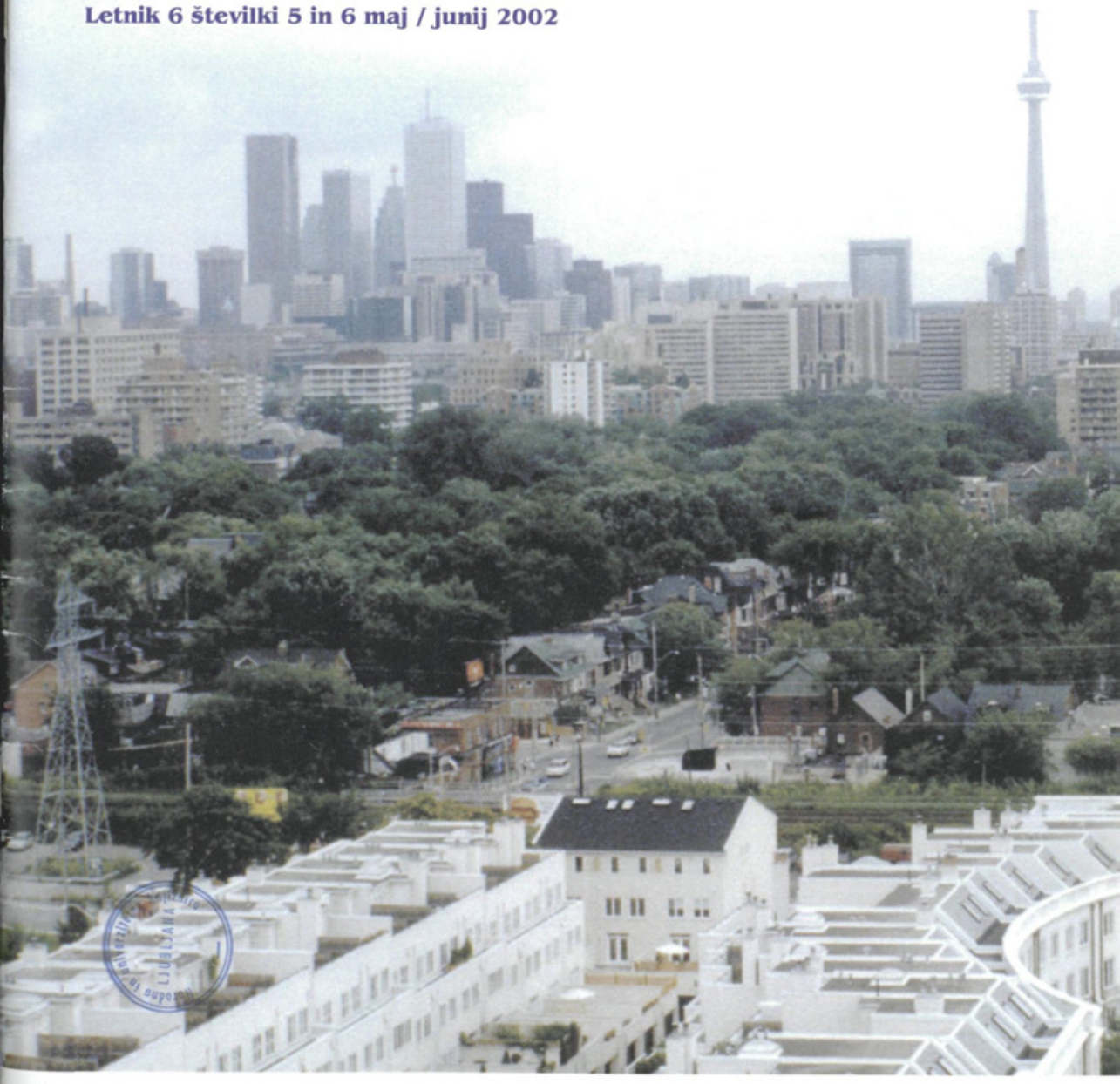
480210

the voice of canadian slovenians

GLASILO

kanadskih slovencev

Letnik 6 številki 5 in 6 maj / junij 2002

GLASILO

Ustanovljeno — Established in 1996
www.vsko.ca

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

Izdaja — Published by
Vseslovenski Kulturni Odbor
All Slovenian Cultural Committee
770 Browns Line, Toronto, ON
M8W 3W2, Canada

President Florjan Markun
Tel: 905-465-1392
Fax: 905-465-1624
E-mail: mfm67@aol.com

Urednik: Leander Škof

Tehnični sourednik: Frank Brence

Sodelavke:

Anica Resnik, Milena Soršak, Tjaša Škof, Julka Brence

Letna naročnina

Kanada: \$25.00, ZDA: \$30.00 US, Evropa: \$40.00
US, Drugod: \$60.00 US

Address your comments to: Frank Brence
94 Glenthorne Drive, Toronto ON M1C 3X5
Tel: 416-281-6794 Fax: 416-281-4287
E-mail: fbrence@aol.com

Naslovna stran

Pogled, južno iz grada Casa Loma na
središče mesta Toronto.

Iz vsebine

3. Uvodne besede
4. Naše življenje
6. Za Slovenski Dan v Hamiltonu
7. My Ati, Our Martin: Celebrating the life of Martin Vukšinič
9. Materinski Dan Kluba SAVA
10. Slovenski Dan 2002 Sv. Gregor Veliki - Hamilton, 23. junija
11. New Minister's first function devoted to Slovenian Community
13. Poslovilni radijski nagovor predsednika VSKO
14. My Life - My Dreams
15. Pred Svetovnim Dnevom Katoliške Mladine
17. Svetovni Slovenski Kongres
18. Kanadsko Slovensko Zgodovinsko Društvo
19. Pisma bralcev in odgovori
21. Novice - FAX & INTERNET - news
25. Vrhunsko Srečanje G-8 v kanadskem Kananaskisu
26. Mnenja:
Spravna izjava, kakšna?
29. O birokraciji in uredništvu
31. Trilogija o Slovenskem izseljenstvu po svetu
V Sloveniji bi se morali zavedati, da so izseljenci bogastvo naroda
32. Naj rečem kaj o izseljenstvu?
36. Slovenci po svetu bi za Slovenijo lahko naredili več, če ta ne bi bila tako toga
38. Humor
40. Šport
Svetovno prvenstvo "2002 World Cup"
Ronaldo 2: Kahn 0
41. Stajan's dream comes true as Toronto calls his name

UVODNE BESEDE

Leander Škof

Končno smo pričakali 21. junija poletje, katerega smo se že vsi veselili. Zato se je tudi naša radijska oddaja 'Glas kanadskih Slovencev' že 9. junija premaknila na poletni čas ob 9h zjutraj in tako nekaterim odvzela dve ure nedeljskega spanja. Pred tem pa se je 31. maja uradno začelo 'World Cup' tekmovanje za svetovno nogometno prvenstvo, v katerem so bili udeleženi tudi Slovenci. Zabili so tudi v 82. minuti prve tekme s Španijo svoj prvi 'world cup' gol v zgodovini našega naroda. Več o tem na športnih straneh.

V tej dobi sta nas presenetila s številnimi in nepričakovanimi vladnimi spremembami prvaka obeh vlad, ontarijske in federalne.

Novi ontarijski premier Ernie Eves je najprej skušal s svojimi novimi ministri prepričati ne samo prebivalce Ontaria, ampak celo večino svojih poslancev v nezaželjeno privatizacijo električnega podjetja 'Hydro One', čeprav njen predhodnik 'Ontario Hydro' je v prejšnjem stoletju prinesel prebivalcem Ontaria najcenejšo elektriko na našem planetu. Tako se je morala vlada, vsaj začasno, odločiti proti privatizaciji.

Istočasno pa je bil naš Jean Chretien, prisiljen spričo ilegalnih delovanj svojih ministrov, dvakrat 'pomesti svoj kabinet' in se tako znebiti vseh nezaželenih ministrov. Izrabil pa je tudi to priliko, da se je znebil svojega tekmeca, popularnega finančnega ministra, Paula Martina. Po mnenju vsaj enega novinarja je s tem storil »umor in samo-umor kanadske liberalne stranke«.

Po svetu pa smo v tej dobi spremljali utrujenega in bolehnega 82-letnega papeža Janeza Pavla II na svojem 96. potovanju, kjer je obiskal katoličane v Azerbejdžanu in Bolgariji. On se sedaj pripravlja na svoj juljski obisk Kanade ob priliki 'Svetovnega Mladinskega Dneva' v Torontu, vendar njegovi napovedani letošnji

obiski Mehike, Guatemale, Poljske in Hrvaške so še dvomljivi zaradi njegovega zdravja.

Ameriški predsednik George Bush pa je s svojo ženo obiskal v Moskvi ruskega predsednika Vladimirja Putina s katerim sta podpisala pogodbo, ki je pripomogla Rusiji postati članica NATA. V Rimu se je potem tudi sestal s papežem in razpravljal o problemih katoliške cerkve v ZDA in kasneje je v Washingtonu imel z dr. Janezom Drnovškom 'prijateljske razgovore'.

Indijski - pakistanski ter izraelsko - palestinski spori so se medtem še poslabšali, kljub večkratni ameriški in evropski diplomatski intervenciji.

Tudi v Afganistanu in ostalem svetu je Al-Qaeda še vedno aktivna in skrivališča njenih terorističnih voditeljev so še vedno neznana. Paranoja 9/11 terorizma se vse bolj širi v severni Ameriki, zlasti po poročilih o 'dirty atom bombs', ki naj bi bile tukaj dostopne njenim teroristom.

Slovenci v južnem Ontariju pa smo praznovali v tej dobi šest 'Materinskih dnevo'v' in samo dva 'Očetova' (saj v vsakem domu mati podpira tri, a oče pa le en vogal!). Vsaj štiri društva so organizirala svoje piknike. Imeli smo 'Dom Lipa Walk-a-thon', golf, volleyball in ribolov turnirje, ter smo 23. junija v Hamiltonu praznovali Slovenski Dan pri župniji 'St. Gregory the Great' v Hamiltonu.

Veleposlaništvo RS je v Ottawi 25. junija v hotelu Sheraton priredilo formalno proslavo 11. obletnice Narodnega Dneva, ki je privabila mnogo diplomatskih, kot tudi slovenskih udeležencev. Ob tej priliki se tudi Glasilo pridružuje z najiskrenejšimi željami za boljšo bodočnost naši Domovini Sloveniji in vsem Slovincem, doma in po svetu.

NAŠE ŽIVLJENJE

Anica Resnik

V maju in juniju diha narava z vso bujnostjo novega življenja, rasti in cvetja... iz dneva v dan bolj s soncem obsijana od zgodnjega jutra do poznega večera. Po mestnih torontskih ulicah se razliva svežina zelenega drevja, malih vrtičkov in cvetja ob hišah. Skozi odprta okna pomladni zrak prijetno veje v hišo in prinaša vonj pokošene trave in drobno petje ptic iz bližnjega parka....

Imamo že čas za vse to bogastvo narave, ki se nam zastonj daruje, za pogled v sinje junijsko nebo z belimi oblaki v daljavi hiteče ali s temnimi deževnimi kopami prihajajoče....?

Maj... čas šmarnic, šolskih izletov, dela na vrtu in pripravljavanja poletnih hiš in hišic na deželi... Po stari navadi se še vedno zbiramo k šmarnicam v domačih cerkvah, prepevamo Marijine šmarnične pesmi, poslušamo Antona Volka, pranečaka Franceta Prešerna.

V nedeljo 5. maja so se na svoji severnoameriški turneji pevci zbora Lubnik iz Škofje Loke na Gorenjskem ustavili pri Mariji Pomagaj in nas razveselili s svojim odličnim petjem. V dvaindvajsetih letih je zbor nastopal po Sloveniji in drugih evropskih državah. Njihov program obsega poleg svetnih pesmi tudi cerkveno glasbo.

12. maja je oživilo Slovensko letovišče pri Boltonu. Na Materinski dan, drugo nedeljo v maju se odpro glavna vrata. Sezona se začne z nedeljskim kosilom. Letos je tristo ljudi, predvsem mlade družine, napolnilo do kraja letoviško dvorano.

Od 18. do 20. maja smo z društvom Vztrajnost, ki ga vodi ga. Cveta Arhar, obiskali Ottawa ob prazniku tulipanov. Z avtobusom smo si ogledali zanimivosti kanadskega glavnega

mesta (National gallery of Canada, vrtove tulipanov ob Rideau kanalu) se udeležili nedeljske maše v katedrali sv. Patrika, kjer so nas posebej predstavili in pozdravili, se s turističnim čolnom vozili po Rideau kanalu, iskali srečo v igralnici in prenočevali v Ramada hotelu. Nadvse zanimivo potovanje s postajami v Kingstonu, Smith Falls, nazaj grede po skrivnostni poti (Prince Edward County, Bay of Quinte) smo zaključili z večerjo v Cobourgu.

24. maja so župljani Marije Pomagaj praznovali god svoje patrone in se po šmarnicah zbrali v dvorani k domačemu žegnanju. Ob tej priliki je župnik g. Tine naznanil, da je med navzočimi s. Marija Goretti Cerar, ki praznuje 80 letnico rojstva. V znani Cerarjevi družini je bilo enajst otrok - štiri so že pokojni: Božo, Franc, Ivan in Anica, sedem je še živih: s. Marija, dr. Glorija Slavka poročena Bratina, Cvetka, Darinka, Tončka, Drago, Mirko. Kot zakristanka in gospodinja v St. Augustine Seminary v Torontu od leta 1973 odhaja sedaj v pokoj v redovno hišo sv. Marte, Antigonish, Nova Scotia.

26. maja je Slovensko letovišče spet oživilo. Na 5, 10 in 15 km dolgo pot so se zbrali prostovoljci za Walkathon v pomoč Domu Lipa, kjer bo kmalu prostor za šestinideset novih stanovalcev poleg štiriinšestdeset sedajšnjih.

D e v e t d e s e t udeležencev Walkathona je pri sponzorjih nabralo nad petdeset tisoč dolarjev. (Tudi Viktorija, katero že poznate po pisanju ge. Milene Soršak, je sodelovala pri Walk-athonu). Lojze

Viktorija in Milena Soršak

dobrotnikov. Frank Brence, letošnji novi član upravljalnega odbora Doma Lipa, je vodil organizacijo Walkathona, ki je že mnogo let dobro spričevalo naše skupne pomoči in krščanske ljubezni do bližnjega.

V ljubljanski Družini beremo, da je med letošnjimi slovenskimi srebrnomašniki naš primorski rojak Marko Lavrenčič, ki je po letih učiteljske službe v Kanadi našel nov poklic duhovnika v torontski nadškofiji. Prvo sv. mašo je daroval v cerkvi Brezmadežne v Torontu 11. septembra 1977.

9. junij - Nedelja sv. Rešnega Telesa. Stoletna tradicija Telovih procesij v Sloveniji se ponavlja več kot štirideset let na našem malem koščku Slovenije na Letovišču pri Boltonu in zadnja leta še v Slovenskem parku pri Hamiltonu.

Za 19. junij smo prejeli povabilo na srečanje Horjulcev na kmetiji Staneta in Pavle Klemenčič v Trentonu. Po dveurni vožnji iz Toronta na vzhod po avtocesti #401 se po kratkem obvozu na jug

znajdete na rahlo valoviti zemlji, kjer se na entisoč tristo akrih razprostira domačija Staneta in Pavle, naših slovenskih rojakov, beguncev iz povojnega taborišča Spittal ob Dravi. Ob tradicionalni kanadski dvonadstropni kmečki hiši

stoji mogočna stavba - dom petdesetih dirkalnih konj, kobil in žrebetov, kmetijska shramba živil in strojev, za njo po širni zemlji še druga poslopja in hlev za dvesto do dvestopetdeset glav živine, vse v pšenično zlati barvi sten pod rjavimi strehami.

Vedno preprosta domača, prijazna Pavla in Stane nista pozabila svojih mladostnih prijateljev in domačinov. Uspeh in visoko mesto v kanadskem poslovnem mestu nista zmešala njune pameti, vzela domovinske ljubezni in pripadnosti slovenski družbi. Čestokrat se srečamo na družabnih slovenskih prireditvah. Tudi vere nista zgubila. Vzgojila sta vzorno družino petih otrok - dva odvetnika, civilni inženir, učiteljica in knjigovodja - upravnik domače kmetije - so njun ponos in ljubezen, s katero objameta še šest vnukov in deset vnukinj.

V petdesetih letih, odkar je Stane, doma iz Trebelnega na Dolenjskem, pozidal prvo hišo, je njegovo podjetje zgradilo po naročilu čez en tisoč stavb. Štirideset let je gospodar na vzorno urejeni kmetiji Rolling Acres, kjer redi in trenira dirkalne konje.

Njegova žena Pavla je doma iz horjulske fare. Ob koncu vojne leta 1945 je po vrnitvi

Anica Resnik, Stane in Pavla Klemenčič

bratov domobrancev ostala s pokojnima sestrama in skupino domačih deklet v taborišču Spittal... In pride čas snidenja kakor letošnji 19. junij, nepozabni dan... Nekdaj mlada dekleta so nekatere že vdove, druge pokojne z možmi ostale.... košček življenja po božji volji še pred nami.... Nad zelenimi valovitimi travniki se razpenja modro junijsko nebo in nas povezuje z deželo onstran morja in mladostnimi prijatelji, ki smo jih tam pustili ali žive po širnem svetu, kjer je naša Slovenija, naš dom brez mej...

ZA SLOVENSKI DAN V HAMILTONU

Marija Prilesnik

*Je leto že za nami in tukaj smo se zbrali,
da bomo Dan Slovencev praznovali.
V naši domovini ali v tujini – naši novi domovini,
bodi ponosen Slovenec vsak, si stari ali mlad,
saj svet ti je priznal države čast!
Tako nas mati je učila, naj širi se naš dobri glas,
po širnem, daljnem svetu spoznali bodo nas.*

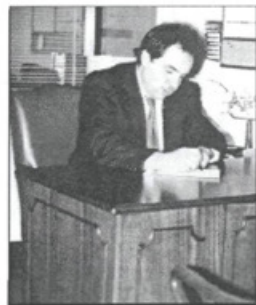
CARGILL KERT LLP

Barristers & Solicitors

CONSTANCE C. CARGILL LL.B

MIRAN KERT BA., LL.B

Za vse pravne nasvete
pokličite Mirana Kerta
Tel: 416-773-0900

PROVIDING LEGAL SERVICES IN:

REAL ESTATE (NEPREMIČNINE)

PURCHASE AND SALE
REFINANCING AND MORTGAGES
POWER OF SALE
LANDLORD AND TENANT MATTERS

WILLS & ESTATES (OPOROKE)

WILLS
POWER OF ATTORNEY
ESTATE PROBATES
JOINT SURVIVORSHIP APPLICATIONS

INCORPORATION OF BUSINESS (POSLOVNO PRAVO)

INCORPORATION OF BUSINESS
PURCHASE AND SALE
OF BUSINESS
COMMERCIAL LEASES

FAMILY LAW (DRUŽINSKO PRAVO)

DIVORCE
SEPARATION
DIVISION OF ASSETS

MY ATI, OUR MARTIN: Celebrating the life of Martin Vukšinič

Richard Vukšinič

(the following text is taken from the eulogy spoken at Martin Vuksinic's funeral mass on June 14, 2002 at Our Lady of the Miraculous Medal Church in Etobicoke, Ontario, Canada.

Martin Vukšinič

Please bear with me as I struggle through a few words about my father here today. I know that he is looking down on all of us right now and smiling. This I am sure of.

I would like to thank everyone for being here today, to thank all of you for the support that you have shown my family and me during these times, by your presence alone and by your actions and sentiments that reach beyond such comforting presence. Mostly I would like to thank many of you for letting your feelings and emotions shine over these last couple of days. In this you have expressed to us, and to my father, the genuine love, respect and fondness we all had for him as the friend, the husband, the brother, strict father, that he was and the truly amazing spirit that he is. The amount of people who have assembled to honour my father these past few days has me in complete awe. The sheer number of you has given my family and I a new perspective on the greatness of my father's life. I am awestruck. Such a turn-out speaks volumes about that type of man he was, and each and every one of you here are a letter, a word, a chapter in the beautiful story that was the life of Martin Vuksinic. May all of us continue to be the soil in his garden from which memories will always sprout lush and green like a never-ending patch of solata.

I must honestly say that, when first writing these words, I thought it would be somewhat difficult for me to stand up here calling for us to celebrate the life of Martin amidst such a flood of tears. However, after gaining new insight into the effect that he has had on so many people it is easy for me to call for a celebration, for that is what today should be, what he would want it to be, and what it is. If it wasn't, and if we failed to step back from the pain, and smile at the wonder of Martin and his deeds, if we focussed only on the pain, and neglected to celebrate his beauty, then this would have shown that we learned nothing from the exemplary life that he led. Of course, this is not the case. I take liberty in supposing that all of us learned something from my father over the years, and I can say with the most certainty that I, as one of his three children, certainly have learned a great deal.

Today there is great sadness, there is great struggle in coming to terms with such a loss. Struggle in the face of a difficult reality, yes, but we can take it in stride and continue to live life well, or we can collapse and fold, forgetting that possibility paints the future, and not despair. What approach would Martin have taken? What approach would he want us to take?

He was a man of few words, but all we need do is look back at the struggles he faced in his life, most notably those with his health, and we will find the answer. It is an answer that comes to us from a root of Strength. He was so strong, not muscular by any means, but strong willed. Not overbearing in his strength, not a strength born of conceit, not a strength that diminished those around him, but rather a

humble, solid resilience born of the people he surrounded himself with. Such a sociable man, always there to help, always enjoying the company of his friends (even when fighting with them over a game of tarok or balinanjé for he was also competitive in his own way). He fed off of people and people fed off of him. What a beautiful way to be: selfless and whole.

His strength helped him battle illness over many years, not only battle his own illness, but to help others battle theirs. How many times people stopped by the house to receive treatment for a sore back, for arthritis or for headaches. How many committees and groups that he belonged to and often spearheaded (the VSKO, Belokranjski Klub, Slovenski Sportni Klub, Dom Lipa, his hunting group, Balinarski Klub, Folklorna Skupina. He just gave and gave and gave, and it was this that I believe kept him going during his struggles. If you didn't know that he was ill you would never have guessed it from the way he conducted himself. Right up until the end he was attending weddings, parties, card games, walk-a-thons. Participating in the community and giving of himself.

However, it must be said that much of this came from Martin in the last 12 years of his life. In the summer of 1990 he was on the brink of death, and somehow defied it. From that point on he would often speak of his second birthday, a second chance at life that had everything to do with developing the man that we honour here today. In his first life he was a decent father and a decent man who made sacrifices for his family working shift work on the assembly line at Ford; but he was different. It was his second life that he lived to perfection, even while facing harsh illness again and again. To look into his eyes you could see that something had changed, for him and for us as his family. For 12 years we have lived with the fear that illness might take him from us, but for 12 years I have also been thanking God everyday for giving Martin a second chance at reaching his potential as a

father, husband and as a human being. So very thankful and appreciative.

Had my father died 12 years ago, he would have left me a lost, 13 year old boy. Those would have been formative years to go without a father, and I can tell you that I would not be who I am today if that were the case.

For 12 years I have better savoured my time with my father, and with every bout of illness since then my love for him has grown only stronger. Yes, he taught me many things as a child: how to clean a fish, how to kick a soccer ball, how to make a fire, but the most priceless and intangible lessons came to me, to us, in these later years, right up until his death, and I am sure, beyond. From my father I have learned better how to live life well and full and to be true, humble, honest and noble. Instead of leaving behind a lost, 13 year old boy, Martin leaves behind a grateful 25 year old son.

I speak to all of you today, but most especially to my brother Tinc, my sister Alenka, my mother Ivanka, brother in law Doug, sister in law Shirley and nieces Caitlyn, Kirsten and Baylie, when I say: let us not wrap ourselves up in the misfortune of our loss, but rather remember that we are blessed to have been given so many opportunities to cherish the love between us and our Martin. To everyone that ever knew my father I pray that the last 12 years of Martin's very full life have taught you, in some way, to make the most of what God has given you. In realizing that every moment you have together with loved ones is a gift and in reaching out to others in acts of charity, humour and good will, we just may receive a taste of the splendid existence that Martin knew. He was a very special man and I stand here today as a very proud son and the representative of a very proud family. I applaud his efforts as a father, as a husband, as a friend and as a human being. I applaud and celebrate his life.

Thank you Ati, for being you.

MATERINSKI DAN KLUBA "SAVA" V BRESLAU PRI KITCHENERJU

Marija Prilesnik

Klub "SAVA" je praznoval svoj tradicionalen Materinski dan v soboto, 11. maja, 2002. Za to priložnost so si člani kluba nabavili tri nove plinske štedilnike in tako modernizirali društveno kuhinjo, pravočasno za materinski banket. Stari električni so bili v uporabi preko 40 let in dva sploh nista več delala. Nova kuhinja je sedaj veliko bolj sposobna hitreje in bolje pripravljati hrano za bankete, kar so vsi prisotni lahko uvideli v kvaliteti postrežene in okusne hrane, ki je bila servirana vroča na vse banketne mize. Upamo, da se bo večina gostov ponovno odzvala našim vabilom in prisostvovala 7. julija ob 2. uri popoldne v klubskih prostorih 'SAVE' *Hawaiian Theme Picnic & Fundraiser*. Za vašo zabavo in glasbo smo najeli Dva impersonatorja Elvisa skupaj s Tonijem Jalovcem in njegovimi prijatelji. Postrežena bo prvovrstna svinjska pečenka in veliko različne, okusne hrane pripravljene v naši novi kuhinji, kar bo vsaj delno odplačalo stroške za naše nove štedilnike. Vstopnina je samo \$10.00 za odrasle, \$5.00 za študente - otroci pod 12. letom pa se bodo zabavali in jedli zastonj. Pripeljite seboj svoje družine in prijatelje k temu zabavnemu poletnemu pikniku!

Frank Štampar, Earl Rainhart and Brad Coles

Koncem večera pa je bila počaščena kot mati leta, požrtvovalna članica kluba, Doris Coles, ki je dobila tradicionalno darilo, kristalno posodo polno bombonov in šopek rdečih nageljev od predsednice kluba, Marije Prilesnik, in Angele Prilesnik (na sliki).

Sedaj pa nazaj k Materinskemu dnevju. Presenečeni smo bili, ko sta se dva člana 'Glasila' prikazala skoraj eno uro pred začetkom banketa. Njun izgovor je bil, da sta se hotela osebno prepričati, ali res pomagajo očeti pri pripravi banketa za materinski dan. Čeprav je šefinja kuhinje, Paula Golob, skušala brezuspešno preprečiti novinarski vdor v njeno kuhinjo, je 'Glasilo' dobilo fotografsko evidenco, da vsaj v 'SAVI' očetje resnično pomagajo materam v kuhinji na materinski dan... (Na sliki so bili ujeti Frank Štampar, Earl Rainhart and Brad Coles). Jože Prilesnik in Martin Mirt pa sta že prej 'garala' ves dan pod vodstvom ge. Paule Golob, ki je glavna kuharica v SAVI že 12 let.

Marija Prilesnik, Doris Coles, Zinka Mirt in Angela Prilesnik

SLOVENSKI DAN 2002

SV. GREGOR VELIKI - HAMILTON 23. JUNIJA

Tjaša Škof

S sodelovanjem društev Bled (Beamsville), Lipa Park (St. Catharines), Sava (Kitchener), Slovenski Park (Cambridge) in Triglav (London), je hamiltonski župnijski svet pri sv. Gregoriju Velikemu pripravil izredno uspešno in pestro praznovanje Slovenskega dneva 2002. Obe dvorane sta bili nabito polni, saj je bilo tam okoli petsto gostov.

Po igranju kanadske in slovenske himne sta prisotne nagovorila in pozdravila gostitelj in predsednik župnijskega sveta, g. Ignac Horvat ter koordinator za niagarsko področje, g. Frank Gimpelj jr. Predstavljeni so nam bili predsedniki sodelovalnih klubov: g. Roman Štadler (Bled), g. Joseph Bajuk (Lipa Park), ga. Marija Prilesnik (Sava), g. Ivan Cimermančič (Slovenski Park) in g. Jože Razpotnik sr. (Triglav).

Povabilu se je odzvalo mnogo posebnih gostov, med katerimi so bili tudi Častni generalni konzul RS, g. Jože Slobodnik s soprogo Darjo ter predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora g. Florjan Markun s soprogo Millie.

Program dneva pa je zelo sposobno vodila ga. Darinka Ferletič.

Rev. S. Okorn je imel kratek nagovor ter pred kosilom z molitvijo zaprosil božji blagoslov. Izbor in postrežba hrane ter pijače, kot vedno,

sta bili prvovrstni.

V kulturnem delu programa pa smo prisotni imeli priliko uživati sledeče:

Mlajša plesna in pevska folklorna skupina 'Soča', Moški pevski zbor 'Majolka', Mlajša plesna skupina 'Lipa park', Pevski zbor Slovenskega parka 'Glas harmonike', ženski pevski zbor sv. Gregorija, Starejša plesna folklorna skupina 'Soča', Moški zbor 'Bled', Marija Prilesnik s čestitkami in z recitacijo svoje pesmi 'Narodne reke' ter pesmi Jakca Tomšiča iz njegove zbirke 'Človeku pojem'. Sledil ji je Mešani zbor sv. Gregorija, končal pa je kulturni spored 'Ansambel Triglav' s tremi narodnimi.

'Ansambel Triglav' iz Londona je tudi igral za popoldansko razvedrilo in ples.

Na prostem pa so bile pripravljene razne športne aktivnosti, katere so se udeležili zlasti mlajši z vodnimi 'bitkami', ker je bil zelo vroč dan. Kasneje so se v senci pomerili tudi balinarji.

Seveda prireditev ni bila brez piknika in za večerjo je bilo poskrbljeno z 'na ražnju' pripravljenimi dobrotami ter tudi s tradicionalnim slovenskim pecivom.

NEW MINISTER'S FIRST FUNCTION DEVOTED TO SLOVENIAN COMMUNITY

Leander Škof, editor

Only a few days after being nominated Secretary of State (Multiculturalism - Status of Women), Hon. Jean Augustine arranged with the assistance of the Honorary Consul General of Republic of Slovenia, Jože Slobodnik, an informative meeting with the Slovenian community in her own Toronto riding.

Hon. Jean Augustine

assist dr. Zlatko Verbič, retired dentist and Honorary consul RS, who is now reportedly acting as an economic counsellor to the Slovenian Embassy in Ottawa. Unfortunately Minister Knutson has never heard of - or from - dr. Verbič, whom he met for the first time at this gathering. At the meeting were also 15 selected members of the Slovenian community, including two Catholic parish priests in Toronto, Rev. Ivan Plazar and Rev. Tine Batič, various representatives of local Slovenian clubs, organizations and institutions as well as the Slovenian media.

In our informal conversation during our breakfast we have also established that, with the exception of Minister Augustine, the origins of all other attendees were European, including that of Minister Knutson, who is a third generation Norwegian. We also found out that his last name should be phonetically pronounced as "kknutson" - like in the Slovenian language. Minister Augustine was born in the beautiful Caribbean island of Grenada and she is the first African-Canadian woman to hold a seat in Parliament.

Meeting was held on Saturday, June 1, and its main speaker was The Honourable Gar Knutson, who was appointed in January 2002 to Cabinet, and assigned the newly created portfolio of Secretary of State for Central and Eastern Europe and Middle East - which covers 42 states, including Slovenia.

Both ministers were first elected to Parliament in 1993 and then re-elected in 1997 and again for their third term in 2000. Prior to her election, Minister Augustine, who holds a B.A., M. Ed. And Honorary Doctor of Laws degree from U. of Toronto, was an elementary school principal with the Metropolitan Toronto Catholic School Board and is recipient of numerous community service awards. Minister Knutson, who has a Law degree from U. of Windsor and MBA degree from U. of Western Ontario, as a successful corporate business manager has developed an expertise in attracting economic investments in his own riding of Elgin-Middlesex-London and could greatly

Jože Slobodnik and Hon. Minister Gar Knutson

Hon. Augustine started the formal part of the meeting by welcoming all those attending and then phonetically properly introduced the guest speaker, the Honourable Gar Knutson, P.C., M.P.

In his remarks Minister Knutson praised the remarkable economic and social development of Slovenia over the past decade. He was also impressed by its standard of living, progress in liberalizing the Slovenian economy and in harmonizing its standards with those practised within EU. He also congratulated Slovenia in its successful transformation into a modern and open market economy, and other accomplishments in human rights and other standards and regulations with those practised within the EU - much better than some of its neighbours. Slovenia and Canada also enjoy excellent bilateral relations and closely work together at the UN Security Council to advance the human security agenda such as the Ottawa Treaty Land Mine process of de-mining in Bosnia, Herzegovina and Kosovo. Despite its small size compared to other Central European countries, Slovenia could become much bigger trading partner, if its potential is professionally and fully developed by their respective trading representatives. In his position as a counsellor to other ministries such as of Foreign Affairs, of International Trade and of Defence, he can also assist to improve bilateral developments in these areas. The Secretary Knutson was also impressed by the considerable progress Slovenia has achieved

in EU accession negotiations as well as in meeting the criteria for the NATO membership. He concluded his remarks as follows: "Slovenia has come very far in a decade and so have our bilateral relations. I am confident that in the coming ten years we will make further progress in building an even closer and more enduring partnership within the broader Transatlantic community of nations. Thank you."

A short discussion followed, dealing with some more specific areas where Canadian Government can assist Slovenian Canadians in maintaining their heritage and improve their position in the multicultural Canada.

In conclusion the Honorary General Consul of RS, Jože Slobodnik thanked, on behalf of the Slovenian community, both Ministers and their assistants for successfully organizing this very informative meeting, with the wish, that similar exchanges of views be repeated.

Representatives of The Slovenian Community with the Hon. Ministers

POSLOVILNI RADIJSKI NAGOVOR PREDSEDNIKA VSKO

Florjan Markun

Dragi rojaki in rojakinje,

Z žalostnim srcem vam poročam, da smo se v petek 14. junija 2002, za vedno poslovili od enega najbolj delavnih in aktivnih članov slovenske skupnosti vašega in mojega kolega in prijatelja, Martina Vukšiniča. Bil je vedno pripravljen in voljan pristopiti na pomoč kjerkoli in kadarkoli ga je slovenska skupnost potrebovala. Ne samo s fizičnim delom, tudi s svojimi velikimi izkušnjami nam je pomagal z bogatimi nasveti pri ohranjanju in izboljšanju slovenske kulture v Kanadi.

Martin, v naših srcih boš vedno z nami! Naj ti bo lahka kanadska zemlja.

Od vseh članov Vseslovenskega kulturnega odbora, Radia »Glas kanadskih Slovencev« in »Glasila« izrekamo iskreno sožalje ženi Ivanki, hčerki Alenki z možem, sinovoma Richardu in Martinu z družino ter vsem sorodnikom.

Zahvala Ivanke Vukšinič

Dear friends at VSKO,

Martin was proud to be a member of VSKO. He took his position as co-ordinator very seriously.

Please accept my sincere thanks for the floral bouquet which you sent to the funeral home as a tribute to Martin

Sincerely,
Ivanka Vukšinič and the family.

SPLETNA STRAN VSKO.CA

Sporočamo vam, da bo kmalu naša spletna stran zopet na tekočem.

Istočasno se opravičujemo, da je bil tako dolg ta presledek.

Večkrat obiščite www.vsko.ca in zasledujte naš napredek.

Poslušajte Radio GLAS KANADSKIH SLOVENCEV

ob nedeljah dopoldne na CHIN FM 100.7

v poletnem času od 9. do 10. ure,
preostali del leta od 11. do 12. ure.

MY LIFE – MY DREAMS

Sarah Evans

As I have a physical disability, many people assume that I lead a horrible life. My family and friends, however, tell me that I'm the luckiest person they know. I tend to agree with them. My name is Sarah Evans, I am 20 years old, and I have a disability called Cerebral Palsy. As a result of my disability, I have difficulty walking long distances and performing tasks that require fine motor skills, and my speech is slightly unclear. Fortunately, however, having a disability doesn't in any way prevent me from getting out, getting involved and pursuing my goals and dreams. A few weeks ago, I achieved one of my biggest accomplishments when I moved out on my own. I moved into a special program geared toward people with disabilities called the Gage Transition to Independent Living. I am in my own apartment and have attendants come in to help me with personal care. I also have a life skills worker with whom I work on such skills as managing myself and accessing my community. I am pleased to say that my first few weeks have been extremely happy and successful.

Another one of my greatest accomplishments is getting into the journalism program at Centennial College, which I will be starting in September. I am extremely excited about this opportunity, and, although I know it will be challenging, I feel ready for this adventure. Again, I've, fortunately, had several opportunities to develop my writing skills. I currently write for three online monthly publications, and I assist with a number of other freelance projects. I also enjoy helping and advocating for other young people with disabilities. At the Bloorview

MacMillan centre, a rehabilitation centre in Toronto, I am a member of the Youth Advisory Council. The council advises the centre on various issues, and represents young people with disabilities in the community. I have also had the privilege of representing Ability Online, an online friendship network for children and youth with disabilities. It has been a great joy for me to represent this organization, as it has tremendously helped me in several ways and given me an opportunity to help others. Through this organization, I have met Silken Laumann, a Canadian Olympic rower. She was a terrific inspiration since she has overcome many challenges of her own and showed me that anything is possible.

None of my accomplishments would have been possible without the help of many other people. One form of assistance I have received was from the Victoria Foundation for Slovenian Canadians. The foundation funded part of two computer programs that I needed: Word Q and Wynn. Word Q is a word prediction program and Wynn is a program whereby the computer reads text to the user. I am grateful for this assistance in funding these two programs, as both help me tremendously in getting my work done. I have many hopes and dreams for the future. My dream of being independent recently came true when I moved out. I also would like to successfully complete journalism and work at a newspaper or magazine in the area of lifestyle or current events. I would, possibly, like to run a small business one day.

G. Ivo Bergant iz White Rock B.C. nam je sporočil žalostno novico, da je tam 7. junija umrl naš dolgoletni naročnik Glasila, g. Frank Sterle. Uredništvo Glasila izreka njegovi vdovi, ostalim članom družine in sorodnikom naše iskrene sožalje.

PRED SVETOVNIM DNEVOM KATOLIŠKE MLADINE

papežev križ je že v Torontu

(Ponatisnjeno v celoti iz Ljubljanskih novic, junij 11, 02 www.ljnovice.com)

Ivan Dolenc

V Torontu v Kanadi se bo 22. julija letos začel svetovni dan mladih katoličanov, ki se bo zaključil 28. julija.

Simbol svetovnega dneva mladih je leseni križ, ki ga je leta 1984 podaril papež Janez Pavel II. Visok je 3.8 metra in težak 31 kilogramov. Že prejšnji četrtek so z njim pripotovali do vzhodne meje Velikega Toronta, minulo nedeljo pa ga je dvajset mladih »nosačev« v spremstvu štiristo romarjev prineslo v središče mesta, kjer ga je pred stolnico sv. Mihaela pričakal torontski nadškof in kardinal Aloysius Ambrožič skupaj z lokalnimi škofi in vatikanskimi predstojniki. Sprejem križa so prisotni spremljali s krščanskimi pesmimi, vmes pa je bil tudi napev Monkejev »I am a believer« (Verujem), slišati pa je bilo: »JP, we love you« (Ljubimo te Janez Pavel).

Ta »olimpijska bakla«, simbol svetovnega dneva mladih, je v Kanado prispela že v lanskem aprilu. Potem so mladi s tem simbolom več kot

leto dni potovali po vsej deželi in na tej 40,000 kilometrov dolgi poti srečevali mlade vernike iz dvainsedemdeset škofij. Ob zadnjem romanju so od vetra, snega, toče in dežja zaznamovani križ prinesli letos 28. aprila v Montreal, od tam do cilja v torontskem mestnem središču pa je bila pot dolga še okrog 500 kilometrov. V vsakem kraju so simbol svetovnega dneva mladih, papežev križ pričakali mnogi, pozdravljalo ga je na tisoče prebivalcev.

Svetovni dan mladih katoličanov se bo začel, kot že rečeno, v ponedeljek 22. julija, trajal pa bo do nedelje, 28. julija 2002. Festival bo dosegel višek tisti dan, ko bo obiskal romarje papež. Tako je bilo tudi na obeh prejšnjih shodih v Rimu in Parizu. Večina obiskovalcev bo priletela v Toronto samo zaradi Janeza Pavla II, ker pravijo, da bo to enkratno doživetje. Prireditelji pričakujejo okrog četrto milijona mladih romarjev.

Do današnjega dne se je prijaviло 31,000 udeležencev iz kanadskih provinc, 55,000 iz ZDA, 60,500 iz Italije, 147 iz Tanzanije, 111 iz Egipta, 1,573 iz Filipinov in 25,000 iz špansko govorečih dežel. Celotni spored bo obsegal kar sto osemdeset različnih prireditev in bo zajel tudi mesta okrog Toronta, kot so Oshawa, Mississauga, Brampton, Barrie in Orillia.

Registracija poteka preko naslova na internetu: www.wyd2002.org. Kandidati prejmejo potrdilo o sprejemu z elektronsko pošto, nato si morajo pridobiti še uradni žig svojega lokalnega škofa, vse to pa potem pošljejo na kanadsko

veleposlaništvo, skupaj z drugimi dokumenti, ki so predpisani za dodelitev vstopnega dovoljenja.

Federalna vlada v Ottawa je sicer zelo naklonjena svetovnemu dnevu mladih 2002 in ima v pripravljalnemu odboru celo svojega uradnega koordinatorja, a je obenem tudi sila previdna z izdajo vizumov, ki so tokrat za romarje oproščeni vsakega plačila. Izučile so jo izkušnje iz Rima in Pariza, kjer se je manjše število udeležencev iz Tretjega sveta »izgubilo v neznano« in po zaključku prireditve zaprosilo oblasti za azil.

Zaenkrat je kanadska vlada že odbila vstopni vizum 200 katoličanom iz župnije sv. Jožefa v Sialkotu v Pakistanu, o drugih številkah pa bomo mogoče še slišali. Od vseh prijaviteljev zahteva Kanada dokaz, da bodo prinesli s seboj dovolj denarja za plačilo svoje povratne vozovnice.

Torontska mestna hiša pričakuje, da bo kot gostiteljica svetovnega dneva mladih porabila za posebne policijske, požarno-varstvene,

zdravstvene in podobne storitve sedem milijonov kanadskih dolarjev. Po tem izračunu naj bi prispevek vsakega davkoplačevalca v Velikem Torontu znašal samo 4.73 kanadskega dolarja. Torontski tranzitni sistem bo pokril svoje dodatne pet milijonske stroške v času romarskega festivala s prispevki Cerkve, federalne vlade in s prodajo posebnih vozniških kartic za avtobuse in podzemeljsko železnico.

Proti temu svetovnemu srečanju je bilo prav malo ljudi. Tisti mestni svetniki, ki so sprva glasovali proti odobritvi omenjenih izdatkov, so brž umolkneli, ko so jim ekonomisti povedali, da lahko predvsem trgovci, restavracije in hoteli pričakujejo v času od 22. do 28. julija več kot 100 milijonov obratnih dohodkov. Navsezadnje je obveljalo tudi mnenje, da se mladi obiskovalci iz tolikih dežel sveta prav gotovo povrnejo čez nekaj let kot turisti ali podjetniki, če jim le prebivalci Toronta tokrat pokažejo, da je Toronto svetovljansko mesto in vredno večkratnega obiska.

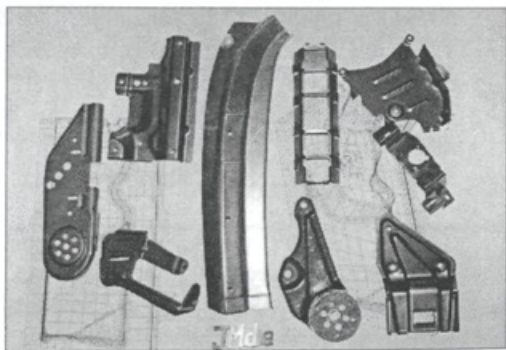
J. M. Die Limited

CUSTOM MANUFACTURES OF METAL STAMPING DIES

909 Pantera Drive Mississauga, ON L4W 2R9

Tel: 905-625-9571 – Fax: 905-625-2855 – E-Mail: jmdieltd@connection.com

Internet: <http://www.jmdieltd.hypermart.net>

*Complete engineering design
and manufacturing for metal
parts and tooling*

*Fully computerized
technologically advanced CAD,
CAM and CNC machinery*

*Production machinery up to
500 tons and 72 X 120"
capacity*

President: Joe Skof

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES IN PRIHODNOST SLOVENCEV

Dr. France Habjan

V soboto 1. junija 2002 je Svetovni slovenski kongres priredil celodnevni posvet v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici z delovnim naslovom: 'Ko ne bo več meja'. Program je bil natrpan z zelo aktualnimi vprašanji za Slovenijo in za slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in Madžarski. Glavni namen posveta je bil osvetliti gospodarske, šolske, pa tudi politične priprave na skorajšnji vstop Slovenije v Evropsko Unijo. Na drugi strani pa je bil tudi namen posveta seznaniti Slovence z zgodovinskimi posledicami, ki ga bo vstop v EU povzročil. Eden od namenov posveta je bil tudi ugotoviti sedanjí utrip sodelovanja med Slovenijo in slovenskimi manjšinami. Vstop Slovenije v EU bo pomenil zgodovinsko prelomnico, saj se bodo prvíkrat v zgodovini znašli Slovenci v domovini in zamejstvu v skupnem slovenskem prostoru. Svetovnemu slovenskemu kongresu je ta tema, reševanja slovenske prihodnosti temeljnega pomena in tudi del njegovega programa.

Na posvetu so govorili z dobro pripravljenimi referati predstavniki slovenske države, predstavnika SSK Franci Feltrin in predsednik SSK Italije, gospodarstvenik Marjan Terpin, predstavnica univerze iz Ljubljane, dr. Monika Govekar Okoliš, predstavnika slovenske cerkve iz Ljubljane in Gorice, pomožni škof A. Uran ter msgr. Oskar Simčič in številni mlajši predstavniki obeh manjšin. Z osrednjim referatom je nastopila državna podsekretarka v ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, dr. Darja Piciga na temo: 'Kaj pomeni padec meja med Slovenijo in Italijo'. Za slovensko manjšino na Koroškem je govoril dr. Reginald Vošpernik. Prebrali so tudi referat predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem, Jožeta Hirnoka. Na posvetu so tudi nastopili predstavniki političnih, kulturnih ter gospo-

darskih organizacij iz Slovenije, Italije in Avstrije.

23. junija je SSK konferenca za Italijo organizirala »Prvo srečanje Slovencev iz Italije« s sodelovanjem z »Zvezo beneških izseljencev« in goriškim krožkom »Simon Gregorčič« v Brdu v Gornji Terski dolini, v Beneški Sloveniji. Po bogoslužju je bila kulturna prireditev ter pozdravi organizatorjev, Bardskega župana, ter zastopnikov Slovencev iz raznih krajev Italije (Milan, Turin, Rim) ter goriške in tržaške pokrajine. Popoldne pa je bil narodno zabavni program. Na srečanju je bila na kulturnem programu predstavitev nove knjige »Iz dežele frike in gubance«. Knjigo sta spisala predsednik konference SSK Dino del Medico in soproga Vesna Leskovic.

Naj ob tem zapisu zabeležimo tudi izredno važen dogodek iz življenja Slovencev v Italiji, ko so Slovenci v občini Gorica (Italija) dosegli zgodovinski prodor in izvolili kar 28 predstavnikov v goriške krajevne skupnosti in 7 občinskih mož. To so mogli Slovenci iz »obeh bregov« doseči samo s politično taktiko in zrelostjo s tem, da so se povezali z levo-sredinsko koalicijo Marjetica. Novi župan Vittorio Brancatti je napovedal novo prihodnost Slovencev v občini Gorica ter plodnejše prijateljsko sodelovanje med obema Goricama. Vredno je tudi zabeležiti dejstvo, da je med vsemi izvoljenimi kandidati prejel največje število preferenc Božidar Tabaj, član Slovenske skupnosti. Pri tem zgodovinskem dogodku je imel vodilno vlogo tednik Novi Glas iz Gorice, ki posveča veliko pozornost spoštljivosti medsebojnim slovenskim odnosom. Kako modro bi bilo, da bi na ta način medsebojnih odnosov posnemali tudi Slovenci onkraj mejne pregrade.

KANADSKO SLOVENSKO ZGODOVINSKO DRUŠTVO

Dr. France Habjan

11. junija je bil ustanovljen iniciativni odbor Kanadskega slovenskega zgodovinskega društva KSZD (Canadian Slovenian Historical Society CSHS), katerega namen bo zbiranje in ohranjanje slovenske kulturne dediščine v Kanadi. Društvo ima svoj začetek v času, ko se je porodila ideja o zbiranju zgodovinskega gradiva Kanadske slovenske skupnosti za zbornik 'Slovenci v Kanadi' in za katerega je že zbrano obilo zgodovinskega arhiva slovenskih društev, klubov in drugih družbenih institucij. V arhivsko gradivo sodijo zgodovinski dokumenti nanašajoči se na slovensko skupnost v Kanadi, fotografije, izvirna leposlovna dela napisana v Kanadi, dela slovenskih umetnikov in drugih kulturnih delavcev. Skratka vse delo in doprinos slovenskih organizacij v Kanadi. Poudarek je torej na slovensko kanadski izvornosti.

Društvo bo popolnoma nova in neodvisna organizacija s svojo ustavno listino, v kateri bo predstavljen njegov namen in bo moral tudi zadostiti zahtevam arhivske znanosti. Novo društvo ne bo priključeno nobeni drugi ustanovi in bo popolno samostojno. Zato bo skušalo pritegniti v organizacijo nove moči, katerim je mar kanadska slovenska kulturna dediščina.

Iniciativni odbor je že navezal strokovne stike s predstavniki kanadskega državnega arhiva v Ottawi, kateri so tudi svetovali, kakšno pot naj podvzame nova organizacija. Predstavniki kanadskega državnega arhiva je svetoval, naj bi bilo vodstvo društva dodobra znano z arhivsko znanostjo in s knjižničarstvom in nenavezano na kakršnokoli drugo organizacijo. Obljubil pa je, da bo KSZD dobil svoj oddelek v kanadskem državnem arhivu in tudi morebitno pomoč.

Iniciativni odbor se je tudi že dogovoril z

osrednjo slovensko institucijo, s starostnim domom LIPA za arhivske prostore, čim bo dokončan pridruženi del stavbe v jeseni 2002. Vodstvo LIPE je z veseljem pozdravilo idejo KSZD in njegovo naselitev v domu LIPA.

Iniciativni odbor sestavlja 12 članov. Predstavniki obstoječih slovenskih organizacij so izvolili sledeči začasni izvršni odbor: predsednik Stane Kranjc, podpredsednica prof. Ann Urbančič, tajnica Jožica Vegelj, blagajnik Frank Brence, tiskovni referent dr. France Habjan; strokovno vodstvo pa sestavljata prof. Jerry Ponikvar in prof. dr. Janez Vintar.

Direktorji pa so sledeči: Jože Slobodnik, častni generalni konzul RS, Darko Medved, predsednik doma Lipe, Dorothy Lenarčič, Florjan Markun in Ema Pogačar.

Zunanji sodelavci: Silva Plut in Ivo Bergman (Vancouver), Albert Časar (Winnipeg), dr. Stane Bah (Windsor), Rev. Franc Letonja (Montreal), Cvetka Kocjančič in Peter Čekuta (Toronto).

PISMA BRALCEV IN ODGOVORI

Ker so vsi dopisi bralcev znatno presejali 120 besed, jih ne objavljamo v tej številki. Objavljamo pa veselo novico, da se je končno našel dnevnik v matični Sloveniji, ki nam vsem nudi možnost obojestranskega obveščanja o delu Slovencev doma in po svetu.

*Priložena korespondenca in izvleček iz članka pa jasno nakažejo uspehe - in probleme - ki jih zmagovito prenaša znani dnevnik **Ljubljanske novice** s svojo medijsko iniciativo:*

Ljubljana, 27. 05. 2002.

Spoštovani kolega Leander in gospod Brence,

Prejel sem vajino elektronsko pismo. Vse, kar vam je sporočil gospod Ivan Dolenc, je seveda res. Res pa je tudi to, da v uredništvu Ljubljanskih novic, ki je edini slovenski elektronski dnevnik z vsemi ustreznimi registracijami, posvečeno del svoje pozornosti vsem Slovincem.

Naša želja od ustanovitve oziroma začetka izhajanja dnevnika - tega smo začeli izdajati davnega leta 1995 (glej impresum) - je bila, da bi svoje mesto v njem našli tudi Slovenci, živeči drugje po svetu. Nenazadnje je to zagotovil internet, ki nas lahko poveže, da svoje poglede in razmišljanja sporočamo javnosti, predvsem pa, da se medsebojno informiramo, kaj Slovenci ustvarjamo po svetu in doma.

Vaše glasilo poznam. Res pa je, da ga redno ne spremljam. Če vam ni odveč, bi me veselilo, da ga pošljete na naš naslov.

Morda je prav, da vam pred morebitnim sodelovanjem sporočim pogled o naši uredniški politiki, ki ne priznava ne levih, ne desnih in ne tudi sredinskih vetrov; priznava pa smer prihodnosti in pogled na preteklost v tistem delu, ki ljudi Slovence združuje in ne razdružuje.

Doslej novice naših rojakov iz sveta objavljamo na strani Slovenija oziroma na strani, ki je primerna njihovi vsebini. Že ta teden pa bomo odprli zbirno rubriko, v kateri bo objavljen pregled vseh člankov, da bi do njih lažje dostopali tisti, ki bi spregledali katerega od člankov.

Sem za to, da Slovenci doma in po svetu združimo vse »Slovenije«, kot je zanimivo zapisal naš redni sodelavec Ivan Dolenc (upam, da ne bo zahteval od mene avtorskega plačila, ker sem uporabil njegovo zanimivo iznajdbo oziroma definicijo lociranja Slovencev).

Lep dan iz Slovenije!

Janez Temlin, odgovorni urednik Ljubljanskih novic

najlepša hvala ze vaštakojšnji odgovor in poslane smernice Ljubljanskih novic, s katerimi se tudi naše uredništvo popolnoma strinja.

S kopijo mojega odgovora pa tudi prosim mojega dragega kolega, Ivana Dolenca, da ne bo zahteval od vas avtorskega plačila, ki bi presegal moje novinarske dohodke.

Z lepimi pozdravi iz sončnega Toronta, Leander V. Škof

"V Sloveniji obstajajo tudi drugorazredni mediji" (izvleček iz Lj. novic, 03/07/02)

Da bi Ljubljanske novice kot edini registrirani slovenski elektronski dnevnik svoje bralce obvestil o dogajanjih srečanja predsednikov srednjeevropskih držav, smo pri **Uradu vlade za informiranje** vložili vlogo za akreditacijo, novinarsko in fotoreportersko, in jo seveda tudi dobili. A kaj nam to pomaga, če so pristojni pri **Uradu vlade za informiranje** pri tako imenovanih "Poolih" Ljubljanske novice izpustili (za tiste, ki morda ne vedo, naj zapišemo, da je "Pool" prednostna lista medijev, ki lahko snemajo ob določenem času in na določenem mestu.

Morda so Ljubljanske novice po svoji vsebini slabše od tiskanega časnika Dnevnik in njegove replikacije v elektronski obliki; enako velja za Delo in Večer itd... Navedene medije ne želimo vmešavati v našpogled v zvezi s "Poolom", ker so ga dobili, saj ne dvomimo v to, da jim pripadajo; želimo le dokazati, da imamo enako pravico kot oni

Dnevnik Ljubljanske novice poskuša slovenski in svetovni javnosti - Slovincem v Sloveniji in po svetu - predstaviti dogodke s svojim videnjem. To je nenazadnje demokratična pravica in dolžnost vsakega medija. Žal pa, kot kaže, v Sloveniji veljajo pravila, da je radio medij, da je tiskani časopis z zastarelimi dnevnimi informacijami mediji - a da ni medij internet, ki ga v Sloveniji uporablja skoraj pol milijona ljudi, da o milijardnem svetovnem avditoriju ne govorimo.

Po šestih letih Ljubljanske novice v novi preobleki (povzeto iz uvodne besede Lj. novic 01/07/02)

Moramo priznati, da smo ves čas izhajanja elektronskega dnevnika Ljubljanske novice sledili usmeritvi, da je vsebina najpomembnejša, ob tem, da je podajana bralcu na preprost in logičen način.

Nekateri so našo "zaostalost" očitali, zato smo pred enim letom začeli s tehnološko prenovo, ki je sedaj pred vami. Namenjamo jo svojim interaktivnim dopisnikom, predvsem pa svojim bralcem.

Lahko se pohvalimo, da naše strani obiščejo Slovenci z vsega sveta, in prav na te Slovence iz vsega sveta smo najbolj ponosni.

Tudi v prihodnje bo naša tehnologija zanova prav njim omogočala nov korak v komunikaciji z matično domovino, našim domačim, tukaj živečim Slovincem, pa se seznanjanje s tem, kaj se dogaja doma in po svetu.

Ljubljanske novice - J. Temlin

Spoštovani gospod Temlin,

Toronto, 01/07/02

v imenu bralcev Glasila in vseh Slovencev v tujini se vam zahvaljujem in čestitam k vaši viziji ter upam, da bodo tudi ostali slovenski časopisi sledili pozitivni iniciativi Ljubljanskih novic.

Glasilo kanadskih Slovencev - L. V. Škof

Slovenija je bila 7. maja za eno uro brez predsednika države. Na Kliničnem centru v Ljubljani so predsedniku Kučanu odstranili štirimilimetrski ledvični kamen. Podoben primer je že imel pred 35 leti in je tudi to pot hitro okrevljal po enourni operaciji.

Španski dnevnik El Pais poroča, da se število primerov malarije v Evropi povečuje, saj letno odkrijejo skupno približno 12000 primerov te smrtonosne bolezni.

Zaradi malarije po svetu umre 1 do 3 milijona ljudi. Bolezen prenašajo komarji. Revija Natura poroča, da so znanstveniki z genetskim in iniringom razvili komarja, ki ni zmožen parazita posredovati naprej. Novica je dobrodošla znanstvenikom v upanju, da bodo tako skeptiki spredvideli vrednost njihovih raziskavanj.

Na univerzi v Cambridge-u zdravniki trenirajo pse za zgodnjo odkrivanje raka na prostati., ki letno ubija samo v Veliki Britaniji preko 10000 moških. Trenirani psi pri vohanju urina reagirajo na spremembe, ki jih povzročajo rakove celice. Trenutno usposabljujejo tri vrste psov: črni labradorec, zlati prinašalec in alzacijec.

Artur, angleški mastif in najbolj znani pes v Sloveniji, ki je redno spremljal premiera dr. Drnovška deset let, je nenadoma poginil. Vzrok njegove smrti ni znan.

Premier Janez Drnovšek se je v začetku maja mudil v ZDA, a se je moral zaradi zdravstvenih težav odpovedati del srečanj. Srečal pa se je na svoj 52. rojstni dan s predsednikom Georgeom Bushem. Pogovarjala sta se predvsem o dvostranskih odnosih, o vstopu v NATO, o

razmerah v jugovzhodni Evropi in boju proti terorizmu. Drnovšek je po srečanju presodil, da je vstop v NATO izvedljiv.

Pred tem pa se je Drnovšek tudi pogovarjal z republikanskimi in demokratskimi senatorji, kongresniki in tudi z državnim sekretarjem Colinom Powellom. Senator Gordon Smith je bil eden od mnogih, ki je ugotovil, da Drnovškova vlada ni še uspela pravilno komunicirati z lastno javnostjo. Prvi teden obiska dr. Drnovška v ZDA pa je bil označen kot šolski primer, kako se to ne dela.

Izjave tedna:

Janez Janša: 'Vprašati se moramo, ali si lahko Slovenija zagotovi cenejši način varnosti, kot je vstop v NATO. Takšne varnosti, kot jo nudi NATO, si ne bi mogli zagotoviti, če tudi bi ves državni proračun namenili za varnost.'

Bojan Tršinar: 'Veseli me, ker je predsednik Kučan videl del vsakodnevnega življenja v Kliničnem centru in se prepričal, da je delo v njem zahtevno, odgovorno in požrtvovalno.'

Slovenija po porabi energije prekaša Evropo. Čeprav se je strošek energije znižal, je bruto strošek energije dostavljen v hiše, sedaj nekoliko višji. Če bo proizvod jedrske elektrarne v celoti ostal v Sloveniji, bo imela težave s presežkom energije, medtem ko bo v nasprotnem primeru, če pa bo ostala v delni lasti Hrvaške, bo pa Slovenija čez par let že imela resne težave v pomanjkanju električne energije.

Ob priliki obiska kardinala Tomka na Brezjah ob izročitvi slovenskim škofom sklepni dokument prvega plenarnega zbora, se je z njim in

nadškofom Rodegom sestala tudi predsednik Kučan, kjer so razpravljali o odnosih med Rimskokatoliško cerkvijo in državo. Predsednik Kučan je kardinalu Tomku izročil pismo papežu Janezu Pavlu II, z voščili za 82. rojstni dan in z željo, da bi še dolgo deloval za bolj pravičen in varen svet.

Papež se je zahvalil Kučanu za čestitke in dobre želje, ki mu jih je poslal ob njegovem rojstnem dnevu. Papež je v zahvali med drugim zapisal, da želi slovenskemu narodu, ki mu je globoko pri srcu, med drugim tudi zaradi trdnih krščanskih korenin, napredovanje po meri človeka ter nadaljnje aktivno prispevanje h gradnji svobodne in solidarne Evrope.

Kmalu po svojem 82. rojstnem dnevu se je papež Karol Wojtyła odločil, kljub svoji bolezni odpotovati na 96. potovanje v Bolgarijo in Azarbajdžan (ki ima najmanjšo katoliško skupnost na svetu približno 120). Tam je moral prebivati v luksuznem hotelu, ker nimajo nobenih primernih katoliških ustanov. Po povratku pa je napovedal svoj 97. potovanje v Kanado, kjer se bo pridružil koncem julija praznovanju svetovnega dneva katoliške mladine v Torontu. Namen ima nato obiskati še Srednjo Ameriko (Mehiko in Guatemala), v avgustu rodno Poljsko in še letos tudi Hrvaško, kar naj bi bilo njegovo jubilejno potovanje številka 100. Vendar mnogi dvomijo, da mu bo zdravje to dopustilo.

V Slovenijo je 17. junija dospel novi apostolski nuncij za Slovenijo, nadškof Giuseppe Leanza, katerega je na letališču Brniki poleg državnih predstavnikov države sprejel tudi nadškof in metropolit Franc Rode.

V Supetru na Braču so odkrili spomenik Materi Tereziji ob 70. obletnici njenih redovniških zaobljub. Spomenik je odkril ameriški igralec Martin Sheen.

V Sloveniji pa je sedaj veliko zanimanja za predsedniške volitve. Napovedali so se že sledeči kandidati: 1. Zmagor Jelinčič (SNS), 2. Barbara Breziger (SDS & Nsi), 3. Tomaž Rozman (Liga za Slovenijo), 4. Marko Kožar (Domoljubna lista), 5. France Arhar (neodvisen), 6. Štefan Hudobivnik (?), 7. Janez Drnovšek (LDS), in možno 8. Vinko Gobec (DeSUS) ter 9. Matja Kmecl (ZLSD). Ker bodo predsedniške volitve razpisane šele koncem poletja, lahko pričakujemo kasneje še več kandidatov kakor tudi nekaj sprememb.

Janez Janša je komentiral, da bodo letošnje volitve predsednika republike najbolj resen politični spopad za to mesto po letu 1990, ki se bo skoraj zagotovo končal šele v drugem krogu volitev.

7. junija, ob desetletnici umora priljubljenega predsedniškega kandidata Ivana Kranbergerja, ki so ga klicali »dober človek iz Negove« zaradi njegove dobrodelnosti, humanosti, pravičnosti in odkritega potegovanja za boljše življenje siromašnih. Po nedeljski maši se je v Negovem zbralo okoli tristo ljudi. Niso pa prišli vabljeni gostje: predsednik države Milan Kučan, predsednik vlade Janez Drnovšek, predsednik parlamenta Borut Pahor in domači poslanci, vsi pa so imeli dobre izgovore.

9. junija je bila v Kočevskem rogu spominska prireditev in 13. obletna maša za pobite domobrance in druge žrtve komunističnega nasilja.

15. junija pa je Državljansko gibanje za narodno spravo na Žalah priredilo 13. obletnico v spomin na več kot desettisoč izvensodno pobitih domobrancev že po koncu druge svetovne vojne. Ob Lipi sprave in Odrešenikovem znamenju so tam obeležili »dan krivde, odpuščanja in sprave«. Glede predlaganega zakona o vojnih grobiščih pa je predsednik gibanja Stanko Klep dejal, da skuša

vladna oblast narediti pietetno dejanje, vendar pa obenem odreja označitev grobišč žrtev »komunističnega nasilja«. Zato so predstavniki pred Lipo sprave protestno razvili napis, na katerem je pisalo »Vaške straže in domobranci cvet slovenske vojske«.

Dunn & Bradstreet je v svojem junijskem rednem poročilu ponovno ugotavljal, da je Slovenija glede poslovanja s tujimi podjetji najmanj tvegana država v 24 vzhodno - in srednje-evropskih državah, kar zajema kategorije gospodarskih, socialno-političnih in trgovinskih gibanj, in tako skupaj z Madžarsko še vedno zaseda prvo mesto.

Po deveti pristopni konferenci je Slovenija zaprla 27 poglavij pravnega reda (torej vsa, razen kmetijstva, proračuna in regionalne politike), tako da je znova na vrhu lestvice najuspešnejših kandidatov za sprejem v Evropsko Unijo.

V Sloveniji pa je več kot 12000 maturantov v desetih mestih (v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Novi Gorici, Murski Soboti, Celju, Kranju, Izoli, Škofji Loki in Velenju) z istočasnim plesanjem četvorke končali zadnji šolski dan in tako prišli v Guinesovo knjigo rekordov v »hkrati plesočih parov«.

Manj sreče pa so imele na »Evrosongu 2002« v Talinu tranvestitske trojke »Sestre« iz Slovenije, ki so končale na 14. mestu in slovenska lepota 20-letna Iris Mutej, ki je na tekmovanju v Portorožu za »Miss Universe« izpadla že v pripravljalnem delu.

Na Dunaju so se odločili za brezplačno izposojlo koles, da bi se tako izognili gneči na cestah. Na ulice so namestili 1.500 novih rožnato-modrih koles, vendar jih je kar polovica izginila po tednu dni. V posebne avtomate je bilo treba vstaviti kovanec za dva evra (\$3.00), ki so kolesarji dobili nazaj, ko so vrnilo kolo. Dunajske

oblasti so zaposlile 10 kolesarskih detektivov, ki so iskali kolesa po vsem Dunaju in jih 300 tudi našli...

V Kanadi pa je Torontska univerza v juniju praznovala svojo 175-letnico obstoja. Istočasno pa je njen katoliški Saint Michael's College slavil svojo 150. obletnico.

Naglo povečanje novih zgradb in prekomerna poraba podtalne vode je bil vzrok posedanja glavnega mesta Indonezije, Džakarte, kar tudi povzroča pogoste poplave.

Arheologi v Afganistanu so začeli iskati velikanski kip Bude, ki naj bi bil zakopan v bližini mesta Bamian, kjer so lani talibanci razstrelili dva znamenita kipa. Domnevajo, da je bil mogočen kamniti kip Bude v 10. stoletju v potresu pokopan in je po velikosti močno presegal razbita, 1800 let stara kipa.

V Rimu je strela poškodovala 3000 let star obelisk, ki ga je nekdanji fašistični diktator Mussolini leta 1937 prinesel iz svojega osvajalnega pohoda po Etiopiji.

V Peruju so odkrili novo inkovsko naselbino Coca Coca, približno 50 km jugozahodno od sloviatega Machu Pichu in je po obsegu dvakrat večje od nedavno odkrite naselbine Corihuayrachina, opisane v prejšnji tevilki Glasila.

V Romuniji pa so našli okoli 40 jajc dinosavrov v 11. dinosavrskih gnezdih, starih približno 65-74 milijonov let. Našli so tudi nekaj fosilov različnih dinosavrov, med katerimi so velociraptor, račekljuni hadrozaver in oklepni ankilozaver.

Po najnovejših raziskavah znanstvenikov vulkanu Vezuvu grozi podobna eksplozija kot pred 2000 leti, ko je bilo uničeno mesto Pompeji.

Karađorđevci pa še vedno vztrajajo, da jim Slovenija vrne Brdo, kljub temu, da je Ustavno sodišče (pod predsedstvom Toneta Jerovška) že 5. decembra 1996 zavrnilo njihovo pobudo z jasno obrazložitvijo, da z nacionalizacijo premoženja Karađorđevićem ni bila storjena zgodovinska krivica. Obubožana Aleksander Peter Karađorđević in njegova sestra Elizabeta sta ponovno vložila tožbo na Evropsko sodišče v Strassbourgu proti Sloveniji, v kateri zahtevata vrnitev dvorca in zemljišča na Brdu pri Kranju.

Predsednik države Milan Kučan je bil v drugi polovici junija na uradnem obisku Irske (in da se skupaj tolažijo po nogometnih neuspehih na Japonskem in Južni Koreji). Istočasno pa je nova Veleposlanica Helena Drnovšek-Zorko 17. junija predala svoja poverilna pisma Irski predsednici Mary McAleese in premieru Bertu Ahernu. Medtem pa v Kanadi še vedno pričakujemo osebo, ki bo prevzela veleposlaniške posle v Ottawi. (Govorice iz Ljubljane nam obetajo, da se bo to zgodilo poleti - vendar pa ne vejo katerega leta...).

V Ljubljanskih Križankah so od 27. do 29. junija praznovali 43. jazz festival z znanimi imeni kot Trevor Watts, Chales Llozd Quartet, in Fomi Kutí s svojo skupino 'Positive Force'.

Predsednik SDS Janez Janša je razočaran nad vladno zavrnitvijo prošnje nabornikov za enomesečno skrajšanje služenja vojaškega roka. Ne razume, zakaj je letos nemogoče skrajšati vojaški rok generaciji, ki je ena zadnjih, ki služi vojaško obveznost in meni, da ni tehtnih razlogov za zavrnitev prošnje.

V Torontu, Kanada, se je 23. junija končal petdnevni festival 'Caravan', ki je letos obhajal že 36. letnico obstoja. V 25. paviljonih so predstavljale razne etnične skupine v Kanadi svoje kulturne in kulinarčne ustvaritve. Žal slovenskega paviljona letos ni, čeprav je bila

slovenska razstava 'Ljubljana' v preteklosti zelo popularna.

Prvič v zgodovini tekmovanja pri 'Les Citadelles du Vin 2002' v Bordeaux, France, je za svoja ledena vina dobila niagarska vinarna 'Rozal DeMarina' pet zlatih medalj. Tri zlate medalje so dobile že tri druge kanadske vinarne.

V Guinnessovi knjigi rekordov so priznali 116-letno Kitajko, Du Penhu, kot najstarejšo zemljanko. Živi pri svojih otrocih, vendar še vedno skrbi sama zase, sama se oblači in češe. Vedno pa se je izogibala alkoholu in kajenju.

Tradicionalno 34. romanje invalidov, bolnikov in ostarelih k brezjanski Mariji, ki ga je priredila revija Ognjišče, je privabilo preko 10000 udeležencev, skoraj dvakrat več kot pričakovano. Po slovesni maši jih je nagovoril upokojeni ljubljanski škof Kvas: 'Prišli smo domov, k materi Mariji, in mnogo ji imamo za povedati'.

Slovenski misijonar Pedro Opeka, ki se z dobrimi deli v boju proti revščini na Madagaskarju še močno približuje občudovanju matere Tereze, naj bi se svoji veliki vzornici priključil tudi na listi občudovanih nagrajencev za mir, z Nobelovo nagrado.

»Dobrodošel v Beogradu, gospod predsednik!« je slovenski veleposlanik v Beogradu, Borut Šuklje, pozdravil dr. Janeza Drnovška, ko je ta izstopil iz letala 'Adria Airways', prvič po 11. letih na srbska tla, to pot kot predsednik slovenske vlade. Njegov zadnji obisk je bil še kot »predsednik predsedstva SFRJugoslavije in vrhovni poveljnik jugoslovanskih oboroženih sil«. Dr. Drnovška je sprejel predsednik zvezne vlade Dragiša Pešić z najvišjimi vojaškimi častmi in himni *Hej Slovani* in slovenska *Zdravljica*.

Visoki predstavniki za nasledstvo petih držav

VRHUNSKO SREČANJE G-8 V KANADSKEM KANANASKISU (Reuters)

naslednic SFRJ so med konferenco v Skopju lahko samo ugotovili, da je v raznih bankah izpuhtelo skoraj 600 milijonov ameriških dolarjev nekdanjega skupnega denarja. Ostalo je le še 56 milijonov. Glede delitve okoli 100 poslopij nekdanjih jugoslovanskih veleposlaništev pa je Slovenija v glavnem zainteresirana za stavbe v sosednjih državah.

Španski kralj Juan Carlos I je v Madridu ob slovesu Cirila Štoklja, veleposlanika Slovenije, izrazil zadovoljstvo, da bo kmalu (od 3. - 5. julija) obiskal Slovenijo. Vendar pa ni upanja, da bi bil do takrat že znan njegov naslednik, kar ponovno nakazuje, da zunanje ministrstvo v Ljubljani podcenjuje Madrid, kakor je že to storilo s kanadsko Ottawa....

Guverner ameriške zvezne države Ohio Bob Taft je po lanskem letu tudi letos podpisal resolucijo, s katero je prebivalcem Ohia naložil, naj dostojno obeležijo 25. junija slovenski dan državnosti.

Radio Ognjišče poroča, da se bo udeležilo Svetovnega dneva mladih v Torontu in se tam srečalo s papežem Janezom Pavlom II.

Slovenci raje gledamo televizijo kot beremo knjige – Po rezultatih ankete Statističnega urada RS, Slovenci največ prostega časa porabimo za gledanje televizije, za pogovor in branje knjig pa precej manj.

Balonar Steve Fossett ubira zadnje kilometre poti okoli sveta – Multimilijonar Steve Fossterr, ki že 6. poskuša sam obkrožiti svet z balonom, je začel zadnji del poleta in naj bi pristal v 2-3 dneh.

V mestu Toronto, ki ima preko 3 milijone prebivalcev, se je ravnokar začela stavka mestnih delavcev, ki med drugim pobirajo odpadke. V vročini preko 35 stopinj Celzija to seveda dodaja posebno aromo k dušljivemu smogu, ki že obdaja to največje kanadsko mesto.

Letošnje vrhunsko srečanje G-8 (Britanije, Francije, Italije, Japonske, Kanade, Nemčije, Rusije in Združenih Držav Amerike) je potekalo v oddaljenem gorskem letovišču v kanadski provinci Alberti. Daleč stran od tisočev protiglobalističnih protestnikov, ki so lani zaznamovali srečanje G-7 v italijanski Genovi in popolnoma v nasprotju s kaotičnim prizoriščem julija 2001. Približno 2000 novinarjev z vsega sveta je bilo 100 km daleč od G-8 srečanja, v mestu Calgary.

V dvodnevem srečanju so pogovori potekali predvsem o terorizmu, bližnjem vzhodu, izboljšanju globalne ekonomije in pomoči obubožane Afrike. Rusija pa je tudi bila nagrajena za svojo protiteroristično kooperativnost s polnopravnim članstvom v G-8 in s pravico, da tako tudi lahko sodeluje pri finančnih razpravah in da leta 2006 priredi vrhunsko srečanje G-8 v Rusiji. Poleg tega so ZDA, EU in Japonska finančno podprle program uničevanja jedrskega, kemičnega in biološkega orožja in tako preprečiti, da bi to orožje prišlo v roke teroristov.

Srečanje ni imelo nobenega problema z organiziranimi protesti in edina smrtna žrtev letošnjega srečanja pa je bil medved, ki je ilegalno vdrl na prizorišče G-8.

SPRAVNA IZJAVA, KAKŠNA?

Peter Urbanč

Pozno, prepozno je sprava zopet na dnevnem redu. Sam politični vrh, predsednik Milan Kučan in premier Dr. Janez Drnovšek sta nakazala nujnost te iniciative. Predsednik DZ Boris Pahor jo obljublja. Premier J/D je podal prve obrise pravne izjave: »zgodovinski okvir o naši polpretekli dobi ne bo spremenjen«.

Predmet sprave: v ta bistven element komaj kdo posega. Gre za odgovornost, za krivdo, za dejanje(a) ki je sprožilo samoobrambo dela naroda. Začela se je državljanska vojna, tragedija s strašnim epilogom Kočevskega roga, Teharja itd.. Večina piscev, kot glavni predmet sprave, podajajo, skoraj enoglasno, povojni genocid. Ta, za vedno zapisan v našo zgodovino, dejansko spada že v posledice onega prvega, elementarnega greha, zločina. Brez obravnave bistvenega elementa, kjer leži vzrok in vsa krivda naše tragedije, je sprava brezsmiselna.

Sodeč po pisanju, izjavah politikov odgovorni, ki bi v par stavkih **priznali** vzrok in začetek vsega gorja v VOS-ovih akcijah od 22. 6. 1941 naprej, jih **obžalovali** in pokazali voljo v okviru možnosti **popraviti** krivice, sprejemljive sprave ne bo. Kar slišimo in beremo je cela serija šibkih, zgodovinsko netočnih olajševalnih okoliščin, ki naj bi odgovornost za tragedijo naprtila bolj desnemu taboru, eventuelno obema. Najprej stalno citiranje NOB-a, mit, dejstvo ali prevara, je odveč, povezave s spravo ni nobene! Smiselno naj bi to izpadlo takole: NOB je bila glavna ako ne celo edina pomembna akcija medvojnega obdobja. Ta je zahtevala tako velike žrtve, toliko junaštva, da so krivice, ki so jih ob tem doživeli civilisti, MVAC, domobranci samo obrobne pomena.

Druga kategorija olajševalnih okoliščin so domnevne napake, prekrški, zločini ali celo izdaja civilne in vojaške opozicije, žrtev revolucije. Logika: čim bolj oblatim nasprotnika, moja mrtvo žrtev, tem manjša bo moja krivda. Najslabši je sam preds. Milan Kučan. Težko mu bo odpustiti obrekovanje objavljeno v intervjuju v Muenchnu Sueddeutsche Zeitung, kjer je domobrance imenoval nacistično vojsko. Tako sramotenje dela našega naroda in to v tujini je nedopustno! Nič manj se ni postavil s trditvijo **Rog je bil res zločin, a tudi kolaboracija je bila zločin**. Povsem odbije podobna misel Dr. Spominke Hribar v Mladini 15-4-02 **Levica bi skrila revolucijo, desnica kolaboracijo**. Paralela med množičnimi umori, vsestranskim terorjem na eni strani in povsem legitimno, nujno kolaboracijo in je nevzdržna, nesmiselna.

Eden največjih nesmislov je očitek kolaboracije, produkt KPS od 22. 6. 1941 naprej, od dneva nemškega napada na prvo socialistično državo. Kot je znano je KPS vse od napada 7. aprila na Jugoslavijo intenzivno sodelovala z okupatorjem. Očividno je takratna kolaboracija bila dovoljena!? Primeri so poznani: Bodoči notranji minister SFRJ S/D in bodoči admiral Br. JLA sta bila navdušena, prostovoljna člana Hitlerjugend. Bodoči tajnik maršala Tita J/V bodoči notranji minister Po. v SRS in član IO OF A/S so bili v službi Gestapa pri selitveni komisiji v Škofovih zavodih v Šentvidu. Sledili so navodilom Tita, takrat tajnik JKP, ki je 5. V. 41 pozval tovariše, ki znajo nemško naj stopajo v službe okupatorja!

Definicija kolaboracije pomeni sodelovanje z okupatorjem pri upravi, gospodarstvu,

pravosodju, transportu itd. Delavec, ki nadaljuje delo v tovarni, kmet na kmetiji, železničarji v transportu, sodstvu, policiji, šolstvo, kulturne aktivnosti, športniki se v zasedeni deželi ne morejo izogniti, da v večji ali manjši meri ne bi sodelovali z okupatorjem. Taka kolaboracija je bila prakticirana vseskozi od srede 19. stoletja naprej. Mednarodna zakonodaja in praksa to ni samo dovoljevala, nego je celo zapovedala. Smisel teh mednarodnih konvencij, najbolj poznana je Haška konvencija iz leta 1907, je bil, da mora okupator v zasedeni deželi pustiti na delu vso prejšnjo upravo, zakone. Izogniti se kolaboraciji v modernem času intenzivne državne kontrole v življenju naroda ni mogoče, alternativa bi bila, da gre ves narod z otroci in ženami v ilegalo, gozdove!?

Mednarodni pravni strokovnjaki ločijo med dovoljeno in nedovoljeno kolaboracijo. Ta zadnja dejansko pomeni narodno izdajo. Primer take izdaje bi bil, ako bi kdo izrazil veselje, pozdravljal, zagovarjal stalno, dokončno odtujitev slovenske domovine v korist tujega okupatorja. Revolucionarji očitajo sledeče primere kolaboracije, očitvidno one nedovoljene.

Poklon, prvi kontakti bivših politikov, Cerkve z okupatorjem. Od pamtiveka so taki kontakti bili nujni, v interesu naroda. Prvi dnevi okupacije so običajno dnevi streljanja, ubijanja, zažiganja, velikega uničevanja narodne imovine. Da se to prepreči je nujen čimprejšnji kontakt z okupatorjem. Pri tem prvem kontaktu prizna dejstvo okupacije in obljubi korektno mirno obnašanje prebivalstva in sodelovanje v okviru mednarodne konvencije in prakse. Tako kot prvi so silno važni tudi zadnji kontakti z okupatorjem. Znano je, da je okupator na begu silno nevaren, mnogokrat še bolj kot v začetku okupacije!

Sprejem orožja od okupatorja, organizacija policijsko vojaške sile MVAC, domobranstva. V vsej zasedeni Evropi so okupatorji pustili domače

policijske in orožniške enote. Na Češkem in v Grčiji, Danski so celo pustili nekaj enot domače vojske.

Jasno je, da so vse te enote bile pod najstrožjo kontrolo okupatorja. V Sloveniji, deloma v Grčiji, smo imeli še posebni problem glede varnosti. Pojava terorističnih enot VOS je nujno zahtevala odziv. Šlo je za samoobrambo, šlo je za reševanje življenja tisočev.

Okupator je vedno v velikem strahu, da bi domače enote v danem momentu obrnile orožje proti njemu samemu. Iz razloga varnosti zahteva prisego. Haška konvencija tako prisego predvideva, pod pogojem, da prisega ne vsebuje izjave zvestobe državi in vodji okupatorske države. Vse drugo je dovoljeno. Stalni očitek domobranske korektno prisega je višek obrekovanja, podlosti.

V medvojni Sloveniji je bilo nekaj posameznih primerov nedovoljene kolaboracije. Del prebivalstva, okupiranih od Nemcev, so sprejeli nove razmere, upajoč na boljše materialno preskrbo. Ni dolgo trajalo! Kasneje je bilo nekaj prostovoljcev, ki so šli v nemško vojsko, SS oddelke, v Gestapo. Večinoma so bili naši državljani nemškega pokoljenja, nekaj nemškutarjev, pravih rojakov med njimi skoraj ni bilo. Isto velja za sodelovanje z Italijani, pregled vseh njihovih vojaških, obveščevalnih dokumentov kaže na minimalno število sodelujočih z Ovro, italijansko vojsko. Ni dokazan noben primer nedovoljene kolaboracije, izdajstva s strani bivših politikov, javnih delavcev in še najmanj od Cerkve in njenih članov. Analiza dejavnosti vseh tisoč pobitih duhovnikov, cerkvenih ljudi ne poda enega samega dokaza nedovoljene kolaboracije!

V pripravi spravne izjave razni pisci naštevajo sledeče olajševalne okoliščine, te naj bi odgovornost za revolucijo, državljansko vojno naprtla deloma ali v celoti opoziciji.

a) Ostra ideološka nasprotja med levico in desnico, ki so trajala vse izza časa Avstrije (škof Dr. Mahni!) pa vse do izbruha druge svetovne vojne. Težke politične razmere (klerikalizem, Aleksandrova diktatura itd). Ne drži: ideološka nasprotja so najbolj naravni pojav demokratične družbe, to je bilo v preteklosti, med vojno in danes. Ne drži tudi argument težkih političnih razmer. Prva Jugoslavija je bila bolj demokratska kot vsi njeni sosedje in se je proti začetku druge svetovne vojne spreminjala v primerno demokracijo. Stranke so zaživele, volitve so bile svobodne, z napako javnih volitev.

b) Težke socialne razmere v prvi Jugoslaviji. Tudi tu velja, da smo bili precej boljši od naših sosedov. Še posebej je Slovenija imela enaki standard kot Avstrijci in Severna Italija. Posledice svetovne gospodarske krize so bile hude, toda izboljšanje razmer po letu 1938 je postalo očitno. Nikakor ni bilo stanje nevzdržno, kar bi lahko dalo povod in opravičilo za revolucijo!

c) Mnogi opravičujejo genocid, ta itak ni glavni predmet sprave, z maščevanjem partizanov za izgubljeno bitko na Dravskem mostu 11. V. 1945. Ne drži, kdo more kaj očitati domobrancem, ki so med dilemo predati se partizanom, in biti takoj pobiti, raje izbrali borbo za prosti prehod proti Celovcu. Od Angležev so imeli zagotovilo, prebijte se na našo stran, mi Vas bomo sprejeli!

d) Guerila Matjaževe vojske je predstavljala resno vojaško nevarnost za novo SFRJ. Ne drži, Matjaževci, vojaško nepomembni, v tisti fazi niso prešli okvira obveščevalne faze!

e) Ako bi domobranci zmagali, bi pobili še več ljudi. To je dokaj podel argument - neke hipotetične možnosti primerjati z že izvršenim genocidom. Vsekakor je jasno, da domobranska stran ne bi pobijala. Verjetno bi sprožili nekaj sodnih postopkov. Prepričevalen dokaz, kako bi demokratska stran ukrepala: Aprila 1945 je

domobranska stran izpustila preko 700 zaprtih partizanov, terencev, ofarjev. Zadržali so vsega 26 najvišjih funkcionarjev OZNE, OF, KPS.

f) Na vidiku je bila vojna z zavezniki: Z zavezniki, dejansko so Angleži po pogodbi z JLA, podpisano 19. V. 1945, pokrivajoč zamenjavo domobrancev z umikom JLA in partizanov na staro Avstrijsko - Jugoslovansko mejo, opustili vsako namero udariti.

g) Kolaboracijo, dovoljeno, legitimno mnogokrat postavijo v okvir izdaje! V tej zvezi, da zmanjšajo njihovo krivdo in odgovornost naštevajo pretirane številke pokončanih kolaboracionistov v drugih deželah. Argument: drugod so jih pobili še več kot mi. Za Milano navajajo številko 25.000, v resnici jih ni bilo niti 100. Ne povedo, da zaradi dejstva kolaboracije ni bilo pomembnega pobijanja. Pobiti so bili, ako izvezamo osebna maščevanja, politične umore, umore premožnih, obtoženi zločinov proti človeštvu.

h) Navajajo 700.000 nemških jetnikov, ki naj bi umrli v zavezniških taboriščih, češ tudi tam ni bilo boljše. Število je izmišljeno, dejanskih smrti izkazanih v zavezniških dokumentih je kakih 20.000. Število ujetnikov je rapidno padalo, ker so jih izpustili domov, ne pa, ker so umrli!

i) Najnovejši argument: Slovenski politiki in neki duhovniški odbor, so v Celovcu že 18. V. 45 odločili, naj gredo domobranci v SFRJ, češ sami so nam jih predali. Nespretna izmišljotina. 18. V. še nihče, niti Angleži niso vedeli o nameri vračanja. Pogajanja glede vračanja so se začela z JLA in Angleži šele 19. V. 1945 in nalog za vračanje je bil poslan iz Caserte od glavnega štaba zaveznikov šele 23. maja 1945!!!

j) Povojni genocid, holocaust označijo kot izvensodne poboje. Ta označba bi se mogla tolmačiti, da je edina krivda odgovornih bila v tem, da žrtev, krivih, niso preje obsodili.

Iz gornjega je očitno, da bo pravna izjava, ako bo do nje prišlo verjetno neprimerna. Obšla bo glavni predmet sprave, ki bi označil ono veliko krivdo in odgovornost za našo največjo tragedijo. Vzorec sprave ki bi bil sprejet, ta bi ogromno doprinesel k skupnemu delu za boljše, mirnejše življenje v naši domovini bi se moral glasiti smiselno:

Priznanje: Umori VOS-a velikega števila nedolžnih rojakov v drugi fazi okupacije od 22. VI. 1941 do 17. VII. 1942 je glavni faktor, povod in edina krivda za našo tragedijo, ki je sledila v formi državljanske vojne in strašnega epiloga.

Obžalovanje: Ker odgovornih ni več pri življenju naj to izreče DZ in vlada RS. Obsegati mora obžalovanje, da je prišlo do državljanske vojne s prekrški, zločini obeh strani. Posebej se mora poudariti obžalovanje za tragični epilog Kočevskega Roga, Teharje, drugih morišč.

Poprava krivic: Priznati se mora nujnost in legitimnost samoobrambe, četudi z orožjem okupatorja, tako MVAC kot domobranstva. Odlaganje razveljavitev še preostalih krivičnih obtožb in obsodb mnogih naših rojakov, tako škofa Dr. Gregorija Rožmana, Dr. A. Kreka in drugih mora prenehati.

Levica, vlada. DZ imajo na izbiro dilemo med iskrenim objektivnim priznanjem naše polpretekle zgodovine. Največ bi pridobila na prestižu naša levica. Predsednik Milan Kučan bi tako res postal predstavnik vseh Slovencev. Po 60. letih ostre, nepopustljive, škodljive konfrontacije med dvema deloma našega naroda, je za to skrajni čas.

Druga stran dileme, izbire po Dr. J. Drnovšku je vztrajati pri dosedanemu netočnemu zgodovinskemu okviru naše polpretekle dobe, pomeni konec pravega procesa in nadaljevanje naše sprtosti in konfrontacije v okvir 100 let in več.

O BIROKRACIJI IN URADNIŠTVU

(Vinko Ošlak Delo 24-06-02)

Milan Kučan:

Slovenci »ne stojijo v vrstah samo za listke lota, ampak tudi med državnimi okenci in kupi birokratskih obrazcev, na zavodih za poslovanje in na uradih za socialno pomoč«. (Delo 23-06-02)

Da je navadno zelo uspešno udariti po »birokraciji«, je vedel celo Milošević in je svojo strategijo osvajanja oblasti, ki je hkrati pomenila razpadanje civilizacije na Balkanu, utemeljil na popularni krilatici boja zoper birokracijo. Vsi demagogi, vsi tirani in očetje pomorov in genocidov so se tako ali drugače sklicevali na to priljubljeno in vedno uspešno geslo. A ne samo ti. Ta igra se seli iz najvišjega nadstropja dol po hierarhični hrbtenici tja do tistega organa, ki mu pripisujemo najmanj časti in kjer se hrbtenica končuje. Vsakdo, ki bi tako ali drugače prišel

mimo vrste, kjer je treba na kaj čakati ali se zadovoljiti z manjšim deležem, kakor ga čakajoči želi, nazadnje uporabi geslo upora proti »birokraciji« - in navadno doživi pri tem uspeh.

Stvar ima nekaj lepotnih napak. Prvič: še vse boje zoper »birokracijo« so vodili ljudje za pisalno mizo, ljudje iz takega ali drugačnega biroja. Pisarna je udarila po pisarni. Drugič: ko se kak boj proti »birokraciji« konča, število pisarn ni manjše, število uradnikov ni manjše, predvsem pa ni manjša njihova oblast, ni manjši njihov

vpliv. Nasprotno, z vsako »protibirokratsko revolucijo« je večja njihova odkrita in prikrita moč, predvsem seveda slednja. Tretjič: po vsaki kampanji zoper uradništvo pod geslom »antibirokratizma« se ne zmanjša pojav, ki mu je bil bolj sodeč po puhlicah namenjen, pač pa ne zmanjša sposobnosti uradnikov. Vsi antibirokratizmi se namreč zaletavajo v nekaj, kar v osnovi ni problem: število uradnikov in njihova pooblastila. Nihče se pa ne spotakne ob to, kar je edini resnični problem uradništva: ob njegovo naraščajočo nesposobnost in vse bolj tudi sistematizirano bejavost. Ne grozi nam številčnost in oblast uradnikov, grozi nam njihova vsestranska nesposobnost: intelektualna, strokovna, predvsem pa še moralna in značajska.

Uradniki, namreč dobri uradniki, so jedro vsake dobre države. Prav iz njihovih vrst imamo tudi največje mislece, kakor tudi kitajski filozof Konfucij, ki je še danes najboljši naslov za proučevanje države in njenega umnega vodenja; iz teh vrst imamo celo neverjetno sestavo misleca, politika, uradnika in svetnika Tomaža Mora, ki ga bi mlajši rod moral poznati iz filma 'Človek za vse čase'. Država, kadar to ni le najmočnejša razbojniška banda, kakor se je iz etično indiferentne države ponorčeval Avrelj Avguštin, ki je torej v resnici država, poveča največjo skrb predvsem izobrazbi in vzgoji uradnikov. Rešitev uganke starodavnih kraljestev in cesarstev, ki so preživel tisočletja, predvsem še tistega med njimi, ki nam je dalo misleca države in državnika največjega ranga, Konfucijeve Kitajske, je v strogosti in doslednosti pri pripravljanju mladih ljudi za ta poklic, ki bi se za današnje razmere zdela pravo mučenje. Kandidat za upravniško službo v stari Kitajski se je moral izkazati z odličnim besedilom na kako javno pomembno temo. Koliko slovenskih in avstrijskih uradnikov bi uspešno opravilo tak preizkus? Najbrž nobeden. Mogoče kakšen, a ta bi bil huda izjema. Obe državi trpita ne zaradi kakšne »birokracije« (kakor da bi se dalo vladati iz gozda

in ne iz pisarne...) temveč zaradi morokracije, zaradi vlade nespametnih, kakor bi se glasilo prevod te grške skovanke.... V rokah sem imel še nekaj osnutkov diplomskih nalog ali celo doktorskih disertacij iz teh vrst in reči moram, da bi v kraljevini SHS ne mogel nihče od teh s takim besedilom prilesti niti prek tedaj še običajne male mature.

Nespamet sodobnega uradništva pa nima posledic samo neposredno, zaradi njihovih nespametnih uradniških in oblastnih odločitev in navadno arogantnega vedenja, kar je že samo po sebi dovolj velika nesreča. Še hujše je, da je v rokah teh ljudi tudi jezik kot nosilna struktura vsakršne omike, znanja in intelekta. Jezik, ki ga govori in piše, predvsem pa objavlja in podpisuje pisarna, je najvplivnejša zvrst pisanja. Jezikovna megla, ki jo je v tekmi s sodobnim gledališčem proizvajajo pisarne od občine do države, od ribiške družine do najvišjih narodnih ustanov, ne ostaja v teh pisarnah, temveč se seli po vseh kapilarah javnega življenja in njegovega administriranja. Uradnik, ki bi lahko bil zdravo protitelesce narodnega in državnega organizma, kakor je to bil v starih dobrih civilizacijah, je postal virus, ki napada še zadnje celice logičnega mišljenja in naravnega občutja. Zato pomeni izročiti knjižni jezik v varstvo uradov izročiti ovce v varstvo volku ali pa nedolžna dekleta Casanovi.

TRIOLOGIJA O SLOVENSKEM IZSELJENSTVU PO SVETU

(Ponatisnjeno v celoti iz majskih Ljubljanskih novic www.ljnovice.com)

V SLOVENIJI BI SE MORALI ZAVEDATI, DA SO IZSELJENCI BOGASTVO NARODA

(Ivan Dolenc, Toronto Kanada, Ljubljanske novice, Maj 16)

Revija Rodna gruda, ki izhaja kot mesečnik pri Slovenski izseljenski matici v Ljubljani, je v svoji najnovejši številki prinesla nadvse zanimiv intervju z univerzitetnem profesorjem dr. Matjažem Klemenčičem pod naslovom »Izseljenci so bogastvo naroda«.

Z našim uglednim znanstvenikom se je pogovarjala Vesna Gorjup. Njena priostrena vprašanja in stvarni odgovori, ki jih je dobila, pa so vredni lepega pozdrava in ponovitve v vseh slovenskih množičnih medijih. Takšnih objav, ki nam jasno in odkrito povejo, kaj je tisto, kar bi potrebovali Slovenci po svetu in Slovenci v Sloveniji, bi bilo potrebnih še veliko več.

Odgovor profesorja Klemenčiča na vprašanje o stikih izseljencev z matično državo, je prava klasika, saj postavi na pravo mesto kar tri stvari hkrati: 1. Slovenci ne iznačujejo državljanstva s slovenstvom; 2. izseljenci si bolj kot z državnimi ustanovami želijo vzdrževati stike z deli civilne družbe, ki pospešujejo kulturo v svetu ter znanje o Sloveniji in Slovencih na slovenskem etničnem ozemlju; 3. z državo sodelujejo predvsem tisti izseljenci, ki volijo oziroma imajo državljanstvo. Vse to žal med Slovenci še ni dovolj znano ali pa zamolčano.

Drugi odgovor, ki se našemu dopisniku iz Kanade, Ivanu Dolencu zdi zvrhano poln resnic, je tisti v zvezi s skrbjo matične države za Slovence po svetu. O tem delu intervjuja bi lahko Ivan Dolenc napisal tisoč strani dolgo štorijo in še bi mu ostalo dovolj snovi za še eno prav tako zajetno. Res je, Slovenci v Sloveniji se ne zavedajo pomena izseljenstva, ker se država v tej smeri še vedno ni kaj dosti premaknila. Res je, da ljudje v naši matični domovini niso krivi, da

ne vedo dovolj o naših izseljencih. Res je težava po mnenju našega dopisnika, tudi v premajhnem pojavljanju naših izseljencev v dnevnikih medijih... O tem poglavju iz te dolge vrste zamujenih priložnosti so v svetu že tolikokrat pisali, da bi bila tukaj vsaka naša nadaljna beseda odveč. Dr. Klemenčič je tudi imenitno izrazil zdaj že precej razglašeno izseljensko lajno, ko je svoji sogovornici poudaril: »Dokler ne bomo začeli o vprašanih izseljenstva obveščati tudi širše javnosti, bo ostalo vse v zaprtem krogu. Ker zanje (ie. za izseljence) ne vemo, jih žal tudi ne raziskujemo«.

Vse to in tako bi veljalo dobesedno prenesti v vse slovenske dnevnike, ker so to pomembna sporočila za najširšo javnost. Medijski velikani, kot napr. Delo, se po mnenju Ivana Dolenca ne bodo podrli, če bodo njihovi uredniki navezali stike tudi z izseljenci in če bodo redno obveščali svoje številne bralce tudi o tem delu slovenskega naroda. Zaenkrat (in še vedno) je s tem tako, da vidijo samo do Celovca in Trsta, dalje po slovenskem prostoru pa ne...

V omenjenem intervjuju iz Rodne grude pa je v čigavo tolažbo? vendarle zabeležena vsaj ena večja pozitivna novica, in ta je, da je ljubljanska univerza uvedla za svoje študente izbirni predmet Slovensko izseljenstvo in mednarodne migracije v okviru usmeritve Politične geografije na Filozofski fakulteti. Te dobri novice se pridružuje tudi obljuba Slovenske izseljenske matice, da bo povečala »vedenje o našem izseljenstvu med širšim krogom slovenskih izobražencev, pa tudi širše na slovenskem etničnem ozemlju«. Ta obljuba prihaja tako rekoč 'iz vrha' Prof. dr. Klemenčič je novoizvoljeni podpredsednik združenja, ki se te pomembne

naloge loteva. Slovenski izseljenci držijo fige, da bi jim to uspelo. Prvi korak na tej dolgi poti je vsekakor že opravljen, z izdajo zbornika »Slovensko izseljenstvo«, ki je namenjen vsem Slovencem, doma in po svetu. Drugi večji skupni uspeh na tem področju pa bodo slovenski izseljenci dosegli, ko bo vse več slovenskih informativnih medijev v RS ponudilo svojim bralcem redne novice in reportaže iz našega izseljenskega sveta.

Pripis uredništva Ljubljanskih novic:

Z nekajdnevno zakasnitvijo objavljamo pogled Ivana Dolenca iz Kanade, ki je mimogrede v našem elektronskem dnevniku javnosti lahko predstavil kar nekaj dejanj in pogledov slovenskih izseljencev iz Kanade. Soglašamo z njegovim pogledom in se mu pridružujemo.

Ob tem pa smo dolžni zapisati, da se ves čas, odkar izhajamo, trudimo, da bi bogastvo slove-

nskega naroda, ki ga vidimo v slovenskih izseljencih po svetu, uporabili zato, da bi nam ti predočili svoje poglede iz okolja, v katerem živijo in delujejo, ter da bi jim mi iz Slovenije sporočili poglede naših kulturnikov, gospodarstvenikov, politikov in tudi navadnih ljudi.

Moti le, da našega vsestranskega sodelavca v imenu slovenskih izseljencev zanima dnevnik Delo v času interaktivnosti, ko pa je tudi v Sloveniji vse več ljudi, ki internet uporabljajo zato, da obveščajo in osveščajo javnost. Mi bi želeli obojestransko.

V ta namen dajemo vsem, da preko nas tudi to storijo. Zato ponovno objavljamo na tem mestu naš elektronski predal info@ljnovice.com, v katerega vedno pogledamo, kaj so vanj poslali naši domači kot tudi sodelavci po svetu, vsi pa so za nas Slovenci.

“NAJ REČEM KAJ O IZSELJENSTVU?”

(Ifigenija Simonović, London, Anglija) Ljubljanske Novice 20. maja 2002

Izseljenci radi rečemo, da smo onim doma malo mar, da nas za njih praktično ni, ko prestopimo mejo - izgubljeni sinovi, pobegle hčerke. Mogoče smo prešteti kot glasovi na volitvah.

Skrb za izseljence pripisujemo karierizmu posameznih uradnikov, ki so plačani, da se ukvarjajo s Slovenci po svetu. Nekaj resnice je gotovo na tem.

Ko prihajamo na počitnice, smo na obisku pri sorodnikih, ki nas imajo sicer radi, a ne morejo razumeti, zakaj smo sploh odšli, pa jim tega tudi sami ne znamo povedati. Drugače je z izseljenci, ki niso imeli nobene izbire. Moja generacija in mlajši od mene smo večinoma prostovoljni

izseljenci. Če bi se vrnil zares, z vsemi kovčki materialne navlake in z vso izseljensko duhamorno prtljago, bi bila Slovenija nenadoma polna tujcev. Pokupili bi vse stare razpadajoče hiše. Manj premožni bi zasedli zbiralne centre in zelo premožni bi se naselili v hotele. Mogoče bi se celo kdo našel, ki bi hotel oživiti Portoroško palačo. Težko, če se ne bi mogli stisniti v kakšen geto prišlekov, o kakršnih piše pisatelj Lojze Kovačič. Najbrž bi dali otroke v angleške šole, da ne bi bili v prehudem šoku. Govorimo drugače, oblačimo se drugače, pričakujemo drugačno obnašanje do nas. Drugače se obnašamo tudi mi. Če smo se recimo dvajset let zaman prilagajali tuji deželi, nas ob vrnitvi spravi iz tira prav to, da se moramo spet začeti prilagajati, ker smo se »odlagodili«. Vnaprej nas je strah, da nimamo

volje iti spet skozi stanje, ko nismo bili ne miši ne tiči. Vračanje odlašamo. Odrivamo zavest, da bomo nekega dne prestari za selitev. Začeli bomo ogledovati pokopališča na tujih tleh. Začeli bomo hoditi na pogrebe Slovencev naših let, ki si niso uresničili želje, da bi bili pokopani doma. In začeli bomo hoditi na grobove Slovencev, ki so brez svojcev v tujini in jim nihče ne prižiga svečk.

Ko smo se prilagali tujini, smo bili mladi. Prilagali smo se z mislijo, da smo v tujini samo začasno. Potem se mogoče odločimo priti domov za daljši čas, za nekaj mesecev na poskušnjo, in se odpravimo »nazaj« drugič za zmeraj. In vse to »lagodenje« sploh ni lagodno!

Zdaj, ko se bolj resno kot kdaj nameravam vrniti, mi najboljši prijatelji v Sloveniji svetujejo, naj ne prodam hiše v Londonu, ker mi mogoče ne bo všeč doma, ker da moram imeti zatočišče, rečejo »hrbet«. Po tem seveda sklepam, da vsi po tihem mislijo, da je lahko v Sloveniji še tako slabo, da bojo sami šli s trebihom za kruhom. A mehanizem imamo verjetno vgrajen v gene. Lepa Vida v ljudski pesmi ni iz trte zvita.. Misel na zapuščanje domovine je del 'slovenskosti', ki je v nas. Mogoče celo bistveni del. Vanjo se potem staplja hrepenenje po vrnitvi, pogrešanje, ki se, ko preneha biti ljubezensko, sprevrže v kronično nezadovoljstvo in grenkobo.

Redkokdo reče: »Končno! Pridi! Tu si doma, naša sil!« A kako si predstavljajo, da imam denar za eno hišo v Ljubljani in eno v Londonu! Tudi v tujini je treba hiše vzdrževati in plačevati račune. Bom mar hodila sem in tja kot oni na »vikend! Mi izseljenci, smo po njihovem vsi bogati že samo zato, ker smo zunaj. To prepričanje je iz časov, ko so »devize« še nekaj bile. Pred petindvajsetimi leti je moj mož zaslužil za eno hišo na mesec. Komaj sva shajala iz meseca v mesec, pa sva oba delala. Zdaj je moja londonska vredna toliko, kot dvosobno stanovanje v centru Ljubljane.

Potem pa rečejo: »Saj ni treba biti v centru Ljubljane«. Saj res, Londonu sem tudi na periferiji. Delat se vozim tako daleč, kot se oni doma vozijo na letni dopust.

Vso pravico imamo, da zbijamo šale na svoj račun. Drugim bi zamerili, če bi se nam nasmihali, ko prihajamo na letna srečanja svojih društev iz ljubljene domovine. Imamo predsednika, blagajničarja, in tajnico. S podzemeljsko železnico se pripeljemo v večerni obleki, pa to že ob petih popoldne, in vračamo se ob devetih, ko Angleži še ne vejo, kaj bojo oblekli, ko grejo v svoje ponočevalne klube kamor, oh, Slovenci nikdar! ne bomo šli, ker to ni naša »kultura«. Z vsemi smo govorili o vsem nepomembnem, dali smo se vsem videti in v škatlico smo vrgli drobiž. Če se vidi, koliko damo, damo več. Vržemo drobiž, ker zaropota. Potem pa komentiramo, da ni čudno, da ne ropota kaj dosti, saj smo v glavnem Gorenjci. Zbiramo se v cerkvenih zakristijah v delu mesta, ki je zvečer prazen, ker so prostori tam bodisi zastoj ali pa poceni. Včasih nam prostor odstopi veleposlaništvo. Ko dobimo vabilo od tam, se zdimo sami sebi imenitni. Če pa kdo prinese par kapljic »šnopsa« in potico ali kos klobase, smo rdečelični in zaljubljeni v domovino do konic ušes.

Kakšen študent nam kaj zaigra ali pa nam pride kakšen strokovnjak povedati, kako gre Sloveniji čudovito, samo malo bo morala pospešiti trgovanje navzven, če bo hotela dohiteti najpočasnejše. Krasno je, ko nas primerjajo z Romunijo! In Romunijo vržejo v koš naših vzhodno-evropskih sosedov. Tudi če ne spremljamo domače politike, kot bi se, glede na neizmerno ljubezen do domovine, spodobilo, nam ne more uiti, da o Sloveniji razmišljajo v glavnem amaterski predavatelji, ekonomisti, sociologi in politologi. Izberejo si obskurni predmet raziskave - Vzhodna Evropa ali Balkan - in so velike ribe v majhnemu ribniku. Slovenijo lahko spravijo v katerikoli žanr: turizem, vino,

medvedi. O velikanski Braziliji izvemo zelo malo. Ni je mogoče prepotovati v nekaj urah podolgem in počez in si ustvariti celostnega mnenja. Na miniaturno Slovenijo se pač ni težko spoznati, pa še razborito raznolika je! Predavatelji se navdušujejo nad številom naših strank in obsežnostjo političnih garnitur glede na število prebivalcev. Menijo, da smo dobro zastopani v vladi. In če se odločijo, da bojo razložili razmerja med strankami in nenadne kompozicijske spremembe, lahko ponudijo kar serijo predavanj-slovenska politična tragikomedija.

Biti Slovenec pride prav, ko se znajdemo v kakšni družbi, ki se ji ne sanja, kje Slovenija je. Slovenijo predstavimo po načelu 'povej vse, kar veš', in ko obdelamo njeno naravno lepoto, razpeto med Alpami in Jadranom, dvojino kot posebno jezikovno posebnost, hrano kot mešanico avstrijske in italijanske z dodatkom ogrske salame, slivovice in turške kave z 'duty-free After Eight' za posladek lahko omolkujemo in se posvetimo njihovim trikotnim sendvičem z rezino kumare, vloženo čebulo in cunjico sira. Ljubljano prodajamo kot mesto med Benetkami in Dunajem, morje kot tržaško kopaljšče, Alpe kot malo Švico. Kakšen srborit Anglež si drzne vprašati, če so vse Slovenke tako lepe kot hčerka na vogalu mize, ki je, o, pardon, pravzaprav Venezuelka ruske krvi in gospodova ljubica. Kakšna pa vpraša, če so vsi slovenski moški taki šovinisti, kot je njen podnajemnik iz Turkmenije. Najbolje, da se rib in piščancev ne lotevamo, preden ni na vrsti pogovor o kriketu ali Argentini. Vprašanja o Sloveniji so prenevarna za dobro počutje.

In že sem pri temeljnem vprašanju, kaj me je privedlo v Anglijo. Če gostje na večerji vejo, da pišem, predpostavljajo, da sem bila literarni disident, ker so bili v sedemdesetih letih ruski disidenti zaradi nekaterih pisateljev, pesnikov, pesnic, baletnikov in balerin na zelo dobrem glasu. Slovanska duša je takrat pomenila nekaj romantično-eksotičnega, komunizem pa je bil

hvaležna tema, ker je dovolil zgražanje nad realnostjo, občudovanje ideje, razočaranje nad človekom, ki ni zrel za komunizem, in usmiljenje nad vsemi, ki ne morejo potovati. Cenzura mišljenja jih je posebej žgečkala, ker jih je naše pripovedovanje spominjalo na cenzuro, ki so je bili deležni sami in so po njihovem zahodnjaki cenzuzirali dobrohotno, komunisti pa škodoželjno. Ne morem se pohvaliti z nobeno disidentsko zaslugom za narod, razen te, da sem kot študentka z Vitomilom Zupanom, bivšim arestantom iz komunistične kehe in poslušala državi nasprotno notranjesovražno protikomunistično propagando na podlagi dejstev o dachavskih procesih, kočevskih pomorih in tako kolaborantskih kot partizanskih lumparijah; pa mu takrat, otrok proletarskega raja in zaradi uspešno dezinficiranih možgan, nisem verjela. Torej preprosto rečeno, kot je res: prišla sem s fantom, ki je pač dobil službo v Angliji.

Bolj pretresljiva je zgodba Milene. Prišla je iz majhne slovenske vasice na tečaj angleščine. Spoznala se je z Angležem in zanosila. Do sem je zgodba dokaj gladka. A Milenin Anglež je temnopolt. Milena si ne upa vrniti domov z mulatkico. Tukaj tolče revščino, kakršne niti na Kozjanskem ne bi. Taka je njena domovina! Domov ne moreš, če se osramotiš. A Sara zdaj prestaja kemoterapijo. Dali so ji najmanjše upanje. Ob njeni postelji je do včeraj sedela Maria iz Barcelone. Dvanajst let sta živeli skupaj. Danes je po Saro prišel oče. Z Mario sta se poslovili. Odločili sta si, da ne bosta povedali, da sta bili dvanajst let srečni v lezbičnem razmerju. Starši naj ne izvejo resnice, ki bi jih prizadela.

V domovini naj ne vejo, kaj nas tukaj, zunaj, stran, drugje boli. Zvejo naj samo o dobrem. Poročamo o uspehih, izjemnih dogodkih. Med Slovenkami v tujini so umetnice, zdravnice, bankirke, ni nezakonskih mater, pijank, zadrogirank, beračic, pa tudi ne nesrečnih žen, obupanih ljubic, neupešnih poslovnic,

izkoriščanih delavk, pretepenih in lačnih otrok. Niti ene prostitutke! Ni stark in starcev, nobeden ni bolan. In ni barab, goljufov in grobijanov. In če sem že pri tem, so tudi doma samo krasotci in krasotice, ljubeče tete in iznajdljivi, inteligentni, pošteni, nadpovprečno sposobni ljudje, vsi brez predsodkov, ki izžarevajo ljubezen do bližnjega in z odprtimi rokami sprejemajo tujce. Malo ga sračkajo s slovenskim jezikom, a pravopis in slovar bojo bodoči rodovi presejali in ločili plevel od semena. Malo ga sračkajo z onesnaževanjem, a Evropa bo predpisala standards, ki jih bojo potem pridno sprejeli. Malo ga sračkajo z arhitekturo, a prišel bo potres in bojo bodoči rodovi lahko preuredili »zadušene« vasi in mesta. Malo ga sračkajo v parlamentu, a bodoči rodovi bojo spoznali, da je demokracija edino človeka vredno samoupravljanje, in bojo sčasoma zamenjali vodilne garniture. Malo ga sračkajo s šolstvom, a bodoči intelektualci bojo s svojimi točkami iz osnovnih in srednjih šol točkovali namesto mislili in bo vse tiktakalo kot po maslu. Malo ga sračkajo z zdravstvom in socialnim varstvom, a bodoči rodovi bojo sčasoma spoznali prednost solidarnosti in nehali pričakovati, da bo država delala čudeže brez njihove soudeležbe in pomoči. In nemalo ga sračkajo z oborožitvijo. Še malo, pa bo Slovenija napadla Romunijo. Letala že ima. In to taka, da bo treba zravhati Karavanke, da bojo lahko dostojno pristajala. Mi izseljenci, pa se seveda na taka sračkanja v domovini lahko požvižgamo. To je edina prednost življenja v tujini. Kadar nam paše, nam MI pomeni Slovence doma in v svetu, drugič pa lahko vzvišeno govorimo v tretji osebi množine. Nenadoma ONI niso več MI. Samo ko ONI rečejo, da smo MI ONI, pobesimo nosove. Taki smo! Prepojeni z ljubeznijo do domovine, ki jo včasih obešamo na veliki zvon, drugič pa pometamo pod tepih. Kaj nam kdo more!

Pripis uredništva »Ljubljanskih Novic«:

Tudi tokrat nič ne dodajamo. Kímano tudi

ne, le pogled ugledne Slovenke, ki si ga je vredno prebrati objavljamo. Morda boste dodali, dragi Slovenci v zamejstvu, kaj Vi. Če vas bo več sprožilo skalo, jo bomo premaknili skupaj. Morda bo premik skale prebudil samovšečne zapečkarje. Zagotavljamo vam, da bomo pazili, da jim skala ne bo padla na glavo tako, da bi jim jo poškodovala, le možgane jim bo ob skupnem udarcu vzpodbudila, da bodo začeli bolje delovati. Začnimo jo kotaliti! (Janez Temlin odgovorni urednik)

Opombe urednika Glasila kanadskih Slovencev:

Uredništvo Glasila se strinja z zgornjim člankom in s pripisom in zato ju tudi v celoti objavlja s kratkim dodatkom grenkih razočaranj dveh bližnjih prijateljev in članov moje generacije. Kmalu po osamosvojitvi Slovenije sta ta dva upokojena zakonca iz Toronta, po poslovno in ekonomsko zelo uspešni emigraciji (najprej v Angliji in nato v Kanadi) prodala svojo hišo v Torontu in se vrnila v ljubljeno domovino. Kupila sta si vilo na Gorenjskem, vendar sta se kljub svojim takozvanim 'sorodnikom in prijateljem' počutila osamljena in nezaželjena. Po par letih sta se vrnila v Kanado, dokler ju ni ponovno domotožje po ljubljeni in lepi Sloveniji spet prepričalo, da se tja vrneti. V tem prepričanju sta si kupila hišo v ljubljanskih Murglah (kjer med drugimi prebivajo tudi predsednik Kučan in dr. Drnovšek) misleč, da bo to njuna zadnja selitev, saj bosta dobrodošla sredi slovenske politične, ekonomske in kulturne elite. Vendar sta se lani razočarana nad hladnim in neprijaznim sprejemom spet vrnila v Kanado, to pot za stalno. Sedaj živita blizu Toronta v spoznanju, da se je njun nekdanji topli materin dom v sedanji Sloveniji za vedno spremenil v mrzlo bivališče pri brezcutni mačehi.

Želita pa, da se sedanja uradna birokracija Slovenije poenostavi v korist vračajočih se slovenskih izseljencev in da država tudi nudi

socialno podporo vsem potrebnim novim prišlekom vsled visoke inflacije in druginje zadnjega desetletja. Svetujeta tudi vsem z domotožjem, ki se mislijo za stalno vrniti, da se najprej »poskusno vrnejo« - brez pohištva in podobne materialne navlake, vzamejo v najem

začasno bivališče ter tam živijo vsaj pol leta. Samo tako bodo imeli priliko na lastni koži občutiti, ali se bodo lahko prilagodili k življenju v svoji stari domovini. S tem si bodo tudi prihranili nepotrebne stroške vračanja in grenkih razočaranj.

SLOVENCİ PO SVETU BI ZA SLOVENIJO LAHKO NAREDILI VEČ, ČE TA NE BI BILA TAKO TOGA

(Vladimir Urbanc, Montreal, Kanada) Ljubljanske Novice 16. maja 2002

Sem Slovenec, ki že dolga leta živi v Kanadi, v Montrealu - čudovitem mestu, ki se imenuje Pariz Severne Amerike, saj je Montreal takoj za Parizom drugo največje francosko govoreče mesto na svetu. Vendar je od in o Slovencih iz Montreala bolj malo slišati.

Osebno poznam pred-, med-, in po-vojno Slovenijo ter se iz tujine živo zanimam, kaj se dogaja v Sloveniji. Kljub temu, da se trudim, da bi mojo dolgoletno gospodarsko dejavnost posredoval Sloveniji, se mi to še ni posrečilo.

To je tisto, o čemer govori dr. Klemenčič v svojem intervjuju (glej rubriko Slovenija: V Sloveniji bi se morali zavedati, da so izseljenci bogastvo naroda), da se Slovenija namreč ne zaveda, kakšno bogastvo so izseljenci. Dodal bi, da so Slovenci v tujini še neizkoriščeni kapital. Zadnjih 10 let je Slovenija kar veliko vložila v razne slovenske institucije, ki naj bi skrbele za Slovence po svetu, v povračilo pa je dobila zelo malo. Slovenija premišljuje nekako takole: Slovenci v tujini ohranjajte slovensko kulturo, slovenski jezik (ostanite pa kar tam, kjer ste) in Slovenija, ki vas neizmerno ljubi, bo zelo počaščena, v kolikor boste tudi v tujini umirali v slovenskem jeziku. O kakem konstruktivnem in obojestranskem gospodarskem dialogu med Slovenijo in Slovenci v tujini pa še ni govora, posebno Gospodarska zbornica Slovenije ni pokazala kakega zanimanja za sodelovanje med

uspešnimi slovenskimi poslovneži v tujini in matično domovino.

Slovenija je leta 2000 izvozila v Kanado za 20 milijonov ameriških dolarjev in to je tako sramotno nizka številka, da ne zasluži komentarja.

Slovenske institucije, ki naj bi skrbele za Slovence po svetu, se preveč ukvarjajo z raznimi resolucijami, arhiviranjem, zgodovino, komisijami in drugim, kot pa s praktičnim sodelovanjem, ki ga narekuje novo stoletje. Pozitivni so kongresi slovenskih intelektualcev iz tujine, izmenjava slovenskih otrok med šolskimi počitnicami, tečaji slovenskega jezika in štipendije slovenskih študentov iz tujine.

Po besedah dr. Klemenčiča (prof. dr. Matjaž Klemenčič - kot je znano novoizvoljeni podpredsednik Slovenske matice), tisoče resolucij o Slovencih po svetu ne bodo izboljšale odnosa med Slovenci posvetu z matično domovino, v kolikor ne pride do konkretizacij teh resolucij, ki tako ostanejo le črke na papirju in se seveda zopet arhivirajo.

V prihodnjih 10 letih, ali pa še prej, bo ogromno kapitala prešlo na podlagi dedovanja na drugo in tretjo generacijo Slovencev v tujini. Ta kapital bo za te mlade generacije nekaj »extra« (večina njih je šolana v dobro plačanih poklicih

ali zasebni dejavnosti z lastnim kapitalom) in ravno ta kapital bi se lahko uporabil za obojestransko korist, bodisi v naložbah, turizmu, gospodarski dejavnosti Slovencev iz tujine v matični domovini.

Zato bi predlagal Sloveniji, da bi odprla novo stran v knjigi sodelovanja s Slovenci v tujini, ki naj ne bi bila takšna, da državna sekretarka gospa Tovornik (zdaj že bivša sekretarka, zadolžena za Slovence po svetu) pri Ministrstvu za zunanje zadeve, pred zaključkom mandata pobere šila in kopita ter se preseli na mesto veleposlanice v Franciji.

Pripis uredništva Ljubljanskih Novic:

Pismo g. Vladimirja Urbanca iz Montreala objavljam brez skrajšav, ker se nam zdi, da je predstavil bistvo slovenske ozkosti (beri na ravni države in politike), ki onemogoča širše sodelovanje in povezovanje Slovencev po svetu in matično domovino. Ta na ravni gospodarstva ima interes, da pridobljena znanja svojih rojakov izrabi za hitrejši lasten razvoj, njim pa omogoči, da svoj kapital oplemenitijo in dokažejo poslovno znanje v matični domovini... (Janez Temlin odg. ur.)

Dodatek uredništva Glasila: ... brez njenega finančnega rizika!

Tudi mi se strinjamo z zgornjim člankom in pripisom v upanju, da nam slovenska vlada v

bodoče demokratično izbere sposobne gospodarske strokovnjake, sprejemljive slovenski skupnosti v tujini, in nam nanovo ne natrpa nezaželjene amaterje za ekonomske svetovalce v škodo gospodarskega sodelovanja obeh držav.

Od sedanjega častnega konzula in zobozdravnika v pokoju, dr. Verbiča, (ki je ponovno zadolžen za to nalogo že skoraj eno leto) pa želimo naj nam dokaže, da je strokovno pismen in nam predloži svoj, četudi le provizoričen program, za objavo v Glasilu, (skupaj z razlago zakaj njegovi 'ekonomski forumi' niso uspeli izboljšati, po besedah g. Vladimirja Urbanca, 'sramotno nizek' izvoz iz Slovenije v Kanado. 'Toliko izvozi iz Kanade v ZDA malo podjetje z 10 delavci').

Sedanja doba mednarodne gospodarske konkurence in poslovna praksa v tržni ekonomiji zahtevata strokovnjake s formalno izobrazbo in prakso v diplomaciji. Dr. Verbičeva stomatološka diploma in golf s člani takozvanih »Ekonomske forumov« niso doprinesli v preteklosti (in tudi ne bodo v bodočnosti) pomembnih izvozov iz Slovenije v Kanado. Je že čas, da bi se zavedal v Prešernovem jeziku, - da »le zobe naj zobar ozdravlja« in se kot 75-letnik prostovoljno umakne in velikodušno preda (ne proda) to zahtevno in odgovorno pozicijo mlajšim, ekonomsko izobraženim strokovnjakom, ki so res zmožni »ozdraviti« in izboljšati sedanje obojestranske tržne razmere in gospodarska sodelovanja, v dobrobit Slovenije in Kanade.

Lovski vestnik 2002

Izšel je LOVSKI VESTNIK 2002

Dobite ga pri slovenskih bankah ali pri Allderwood Jewellery - Miro Rak

Šale, na katere se je smejala zadnja dva mesca matična Slovenija:

- Dva Gorenjca se srečata v Rimu. 'Kaj pa ti delaš tu?' 'Sem na poročnem potovanju.' 'Kje ti pa je žena?' 'Ona je že bila v Rimu na maturantskem izletu'.
- Pisatelj napiše novo knjigo in jo pošlje svoji ženi, ki živi precej daleč. V posvetilu piše: 'Ljubi ženi, saj brez njene odsotnosti knjige ne bi napisal'.
- 'Videti ste zelo živčni, ali se bojite mojih vprašanj?' vpraša profesor na izpitu. 'Ne, strah me je mojih odgovorov'.
- 'Zakaj ima novi Yugo ogrevanje zadnjih stekel?' 'Zato, da te ne zebe v roke, ko ga porivaš'.
- 'Draga moja, ti si genij!' 'Zakaj?' 'Čudim se in ne morem razumeti: nitko spraviš v šivankino uho, avta pa ne moreš spraviti v garažo'.
- Dva kmeta se srečata, pa se pohvali eden: 'Uspelo mi je nekaj izrednega.' 'Le kaj?' 'Križal sem krompir s čebulo.' 'In kaj si dobil?' 'Krompir s solznimi očmi'.
- Prestrašena ženska prileti v kliniko in kriči: 'Gad me je pičil, gospod doktor!' 'Kje pa?' 'Za kozolcem...'
- 'Ali ste vi nova tajnica mojega moža?' 'Da gospa.' 'Upam, da boste tako radodarni, kot je bila prejšnja.' 'Kdo pa ja bila?' 'Jaz'.
- 'Dober dan. Želite?' 'Sobo za eno noč.' 'Sta poročena?' 'Seveda, jaz dva meseca, ona pa pet let'.
- Hčerka mami: 'Vedno si mi govorila, da gre ljubezen skozi želodec.' 'Seveda, hčerka, to je najboljša pot, da osrečiš svojega ljubega.' 'Da, mama. Ampak jaz sem odkrila še eno pot'.
- 'Svojega moža lahko osrečim samo z dvema stvarema.' 'Katera je druga stvar?'
- 'Janko, še vedno hodiš s tisto blondinko?' 'Nič več.' 'Hvala bogu, saj te ni bila vredna. Bila je na slabem glasu, poleg tega pa še grda in debela. Kje pa je sedaj?' 'Moja žena je'.

- 'Kdaj ti je umrl mož?' 'Teden po poroki.' 'Ta pa res ni dolgo trpel'.
- Skrokkan moški se zjutraj pogleda v ogledalo in pravi: 'Bom dočakal sto let, že zdaj izgledam kot osemdesetletnik.'
- 'Ste za naslednji ples že oddana?' 'Ne, ne, sem še prosta', veselo odgovori gospa srednjih let. 'Potem mi pa prosim držite moj kozarec, medtem ko bom plesal'.
- 'Zdaj ko nisi več otrok se lahko pogovoriva o spolnosti', previdno oče reče sinu. 'Če te kaj zanima, kar vprašaj', mu odgovori šestnajstletni sin.
- 'Ko se zjutraj zbudim, ob budilki, se počutim kot ustreljen.' 'Kaj pa potem?' 'Obrnem se in zaspim nazaj kot mrtev'.
- 'Greva, ljubi, na Triglav?' 'Si nora, danes piha 100 km na uro.' 'Saj ne bova tako dolgo'.
- 'Kaj boš počel ta vikend?' 'S sinom bova spuščala zmaja.' 'Tudi jaz grem s taščo na izlet'.
- 'Gospodična, smem vprašati, kaj imate v načrtu za nocoj?' 'Smete, a to, kar imate v načrtu vi, sem danes že opravila'.
- Poglej ta nagrobni napis: 'Tu počiva Jaka Šrauf, vzoren mož in dober oče.' 'Trije v tako majhnem grobu, najbrž Gorenjci', modruje Štajerc.
- 'Kaj reče tvoja žena, ko prideš pozno domov?' 'Nič, samo na uro pogleda. Pa tvoja?' 'Moja pogleda na koledar'.
- 'Zdravnik mi je rekel, da sem železnega zdravja.' 'In boš še dalje pil alkohol?' 'Seveda, vode ne smem, da mi zdravje ne zarjavi!'
- 'Drugi možje povzdigujejo svoje žene v nebesa.' 'Saj bi jaz tudi, če bi bil prepričan, da boš tam tudi ostala'.
- 'Marko, spis moraš napisati še enkrat, bolj preprosto, tako da bo tudi norec razumel' 'Prav, gospod učitelj, povejte mi le, katerega dela niste razumeli'.
- Žena pravi možu: 'Pred leti si me večkrat objel okoli pasu in me poljubil'. 'Res je draga, a sedaj tega ne morem več.' 'Zakaj pa ne?' 'Meni v tem času roke niso nič zrasle'.

SVETOVNO PRVENSTVO »2002 WORLD CUP« – Ronaldo 2: Kahn 0

Leander Škof

Slovenija je imela nogometno moštvo, ki je šokiralo nogometni svet z rezultati, ki jih nismo mogli razumeti spričo bednih razmer, iz katerih je izšlo. Njeni rezultati, katerih vrhunec je bila uvrstitev na SP, so bili neverjetni tudi za najboljše poznavalce nogometa.

Žal se je morala slovenska nogometna reprezentanca s svojim tretjim porazom, že po prvem krogu posloviti od svojega prvega mondiala. Ni bila nobena sramota, da ni dosegla drugi krog tekmovanja, saj je bila po svojem prebivalstvu (2 milijona) najmanjša - saj ista usoda je doletela tudi največjo, Kitajsko (s 1127 milijoni). Tudi vsa moštva ostalih slovanskih držav so bila izločena že v prvem krogu (Rusija, Poljska in Hrvaška). Sicer nihče ni pričakoval, da se bo Slovenija umestila v finale. Vendar pa nismo pričakovali, da bosta že po prvem porazu njen igralec in selektor prala svoje umazano perilo v javnosti, kar je doseglo celo svetovna medija. Res ne bi bilo treba sklicati tiskovno konferenco, da pokažemo vsemu svetu, kako se znamo Slovenci (in Hrvati) kregati.

Poleg mnogo odličnega nogometa nam je SP prinesla precej presenečenj in razočaranj. Brez dvoma najbolj razočarana je bila francoska reprezentanca, zmagovalka zadnjega svetovnega tekmovanja, ki ni dosegla niti enega gola v predtekmovanju in bila tako izključena iz tekmovanja. Celotna njena bivša kolonija Senegalija jo je premagala že v prvi tekmi za svetovno prvenstvo, 31. maja, 2002. Tudi argentinsko moštvo, ki je bilo eno od treh favoritov (Francija, Argentina in Brazilija) je izpadlo po predtekmovanju.

Največji presenečenji pa sta bili reprezentanci

Južne Koreje (ki je dosegla pol finala) in Senegalije (ki je prišla do četrtega finala), čeprav sta bili uvrščeni na 40. in 42. mestu pred začetkom tekmovanja za svetovno prvenstvo. Tudi nihče ni pričakoval od turške reprezentance (uvrščene na 22. mestu pred tekmovanjem), da si bo pridobila bronasto medaljo in zadela svoj rekordni prvi gol enajst sekund po prvi minuti, kar je tudi najhitrejši gol v zgodovini svetovnega prvenstva. Igrali so tudi disciplinirano in si tako zaslužili tretje mesto.

Videli pa smo tudi mnoge nesposobne sodnike, ne samo v prvi slovenski tekmi, ampak tudi kasneje v tekmah Španije in Italije, katere je obe Južna Koreja premagala in jih izločila iz nadaljnjega tekmovanja. Mnogi mediji so začeli širiti novice o možni korupciji. Italija je celo vložila tožbo proti organizatorjem svetovnega prvenstva FIFA. Razočarana Italija se je še istočasno po nepotrebem osmešila s svojo lastno farso v zvezi z izgonom, nato pa s snubljenjem korejskega nogometaša Ahna Jung-hwana. On je namreč tudi igral kot napadalec za italijansko prvo ligo pri klubu Perugia. Ahn, ki je zabil odločilni gol v porazu Italije, je nato sarkastično zavrnil italijansko ponovno ponudbo (češ da je še vedno dobrodošel v Perugi) z jasnim odgovorom, da ima dovolj Italije in bi raje igral v Španiji ali Angliji.

Končni rezultat »World Cup 2002« pa je bil: Zlata medalja **Brazilija**, Srebrna medalja **Nemčija** in Bronasta medalja **Turčija**. Obe tekmi za medalje je bilo užitek slediti, zlasti dvoboje med Brazilijo in Nemčijo, ki ga je spremljalo v Jokohami 72000 gledalcev in okoli 1.5 milijarde po televiziji.

Ustvarjalna virtuoznost in napadalni slog individualnih brazilskih nogometašev so bili odločilni faktorji v zmagi nad precizno strategijo nemške reprezentance, četudi je ta imela v Oliverju Kahnju najboljšega vratarja na svetu. Igralec ki je Brazilijo popeljal do zmage, pa je bil Ronaldo, ki je dvakrat poslal žogo za hrbet vratarja Kahna in s tem postal z osmimi goli najboljši strelca prvenstva v tem tisočletju.

Čez štiri leta se bo naslednji, 18. spektakel svetovnega prvenstva ponovil v Nemčiji.

»Stajan's dream comes true as Toronto calls his name«

Koncem junija je pod tem naslovom »Toronto Sun« objavil novico, da je bil Matt Stajan v drugem krogu izbran in se bo pridružil k »Maple Leafs« hokejskemu klubu v Torontu. Stajan ima v svojem domu v Mississaugi pri Torontu že tri puloverje svojih idolov »Maple Leafs« organizacije: Matsa Sundina, Doug Gilmora in Darcy Tuckerja

in k tej zbirki si bo lahko sedaj dodal še svojega. Osemnajstletni Stajan je zadnjo sezono igral v Ontarijski Hokejski Ligi z »Belleville Bulls«, kjer je skončal s 85 točkami v 68 igrah. S svojimi hokejskimi

talenti se je 190 cm visok, 82-kilogramski atlet verjetno zavedal, da bo kmalu izbran. Ni pa pričakoval, da ga bo izbral njegov najljubši hokejski klub iz Toronta. Tega se je seveda razveselila njegova ponosna družina iz Toronta, kakor tudi vsa slovenska skupnost. Mlademu poklicnemu atletu pa čestitamo in mu želimo uspešno ter dolgoletno profesionalno kariero v hokeju!

KANADSKA SLOVENSKA SKUPNOST 43. SLOVENSKI DAN

Se bo vršil v nedeljo 7. julija 2002, na Slovenskem Letovišču pri Boltonu, Ontario.

Ob 11h dopoldne bo sv. maša.

Po sv. maši bo v Baragovem Domu kosilo.

Ob 2h popoldne bo kulturni program, glavni govornik bo g. Jože Slobodnik,

častni generalni konzul Republike Slovenije, s temo:

SLOVENSKA SKUPNOST V KANADI

Sledi zabava. Igrajo: Slovenski Fantje

Vabi Kanada Slovenska Skupnost.

Slovensko Kanadski Svet – Vseslovenski Kulturni Odbor – Kanadski Slovenski Kongres.

Events Calendar For 2002

Participating Organizations: Bled, Lipa Park, Slovenski Park, Sava, Triglav, St.Gregory Church, H.W.S.C.S. Slovenian Cultural Committee, St. Joseph Society, CS Scholarship Foundation, Sava Club, Slovenian Hunters & Anglers (Alliston), Holiday Gardens, Slovenski Dom, Slovenian Summer Camp, Plesna Skupina Nagelj.

- Jun. 8 Slovenski Dom Bus Tour – (Millionaires Row & Outlet Shopping)
Jun. 9 Slovenski Park – Procesija / Picnic
Holiday Gardens - Picnic
Jun.15 Slovenski Park – Golf Tournament
Slovenian Hunters & Anglers - Ribolov
Jun.16 Bled – Fathers Day
Triglav – Picnic
June 23 St. Gregory the Great / Slovenski Dan
Slovenian Summer Camp – Telovska Procesija
Jun.29/30 Slovenski Park – Volleyball Tournament
Jun.30 Lipa Park – Sausage Festival
Slovenian Hunters & Anglers - Picnic
- Jul. 7 Sava – Picnic
Slovenski Dan – Slovenian Summer Camp
Jul. 13/14 Slovenian Summer Camp – Soccer & Volleyball
Jul.14 Bled – Picnic/mass
Triglav – Picnic
Jul.20 Slovenski Park – Fishing Trip / Tournament
Jul.21 Holiday Gardens – Picnic
Slovenian Hunters & Anglers - Picnic
Jul.27 CS Scholarship Foundation – Golf Tournament
July 27/28 Slovenian Summer Camp – T-ball and Softball Tournament
- Aug. 3 Poletni večer – Slovenian Summer Camp
Aug. 3/4 Planica Picnic – Bancroft Ontario
Slovenian Summer Camp - Adult Softball Tournament
Aug. 4 Slovenski Park – Picnic / Tekmovanje za Otroke
Aug.11 Lipa Park – Music In The Park
Triglav – Bocci Tournament
Aug. 17/18 High School Softball Tournament – Slovenian Summer Camp
Aug.18 Holiday Gardens - Picnic
Aug.31 Slovenski Park – Baseball Tournament
Holiday Gardens – Member's Picnic

SLOVENIA PARISHES CREDIT UNION

Deposits

- Deposits Insured up to \$100,000
- Daily Interest Savings
- Monthly Savings
- Term Deposits – 30 Days to 5 Years
- Personal Chequing - No Clearing Fees
- Business Accounts
- RRSP, RRIF, RESP

Main Office
725 Browns Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: (416) 255 -1742
Fax: (416) 255 -3871

Mon.Tues.Wed10:00 a.m. - 4:00 p.m.
Thurs.Fri.....10:00 a.m. - 7:30 p.m.
*Saturday 9:00 a.m. - 12 noon
*(Saturday - Closed June - September)

Lending

- Personal Loans
- Lines of Credit
- Mortgages -
 First and Second
 Terms 6 months - 5 Years
- CMHC Approved Lender
- Mortgage Life Insurance Available
- First-time Home Buyer Rate

Branch Office
618 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: (416) 531 -8475
Fax: (416) 531 -8533

Monday & Wednesday.....CLOSED
Tuesday10:00 a.m. - 4:00 p.m.
Thursday12 noon - 6:00 p.m.
Friday12 noon - 7:30 p.m.

Dom Lipa, Toronto
(bi-weekly for residents only)

Services

- Member Card - Interac/Plus
- Direct Deposit - Payroll, Pensions
- Utility Payments - Seniors Free
- International Wire Transfers
- Traveller's Cheques - No Fee
- Safety Deposit Boxes
- Canada Savings Bonds
- MasterCard

Hamilton
(Villa Slovenia)
23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: (905) 578 -7511
Fax: (905) 578 -5130

Wednesday3:00 p.m. - 4:00 p.m.

Thursday3:30 p. m. - 7:30 p.m.
Friday12:30 p.m. - 7:30 p.m.
Saturday9:00 p.m. - 12 noon

**FINDING
THE RIGHT
HOME
TAKES
TIME AND
EFFORT.**

**FINDING
THE RIGHT
MORTGAGE
DOESN'T!**

... TALK TO US!

- ◆ *mortgages*
- ◆ *open*
- ◆ *closed*
- ◆ *fixed*
- ◆ *variable*
- ◆ *home improvement loans*
- ◆ *full service banking*
- ◆ *...and much more*

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

747 Browns Line, Etobicoke, ON. M8W 3V7

Tel: (416) 252-6527

Email: loans@krek.ca • Web: www.krek.ca